

Les activitats del
Consell Econòmic i Social
de les Illes Balears (CES)
durant l'any 2001

Índex

- La necessitat de fer un balanç
- Origen normatiu i funcionament del CES
- Composició del Consell Econòmic i Social
 - Marc reglamentari d'aplicació
 - Funcionament del CES
 - Estructura administrativa
 - Règim econòmic
 - Els dictàmens de l'any 2001
 - Relacions institucionals

La necessitat de fer un balanç

Atenent a les circumstàncies del començament de l'activitat del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears que seguidament exposarem, pot pensar-se que no hi ha la necessitat de donar compte del que s'ha fet en el proppassat 2001. Hom pot creure que el Consell porta molt poc temps en funcionament i que això és un obstacle molt clar per tenir res a contar.

Però aquesta impressió és errònia perquè el 2001, precisament, ha estat un any transcendental en la constitució i muntatge d'aquesta institució. S'han fet moltes coses per tal de donar fonament al Consell, per crear una infraestructura material i comptar amb uns recursos humans, per divulgar la seva presència, per a què tingui un marc reglamentari adient i per donar el servei funcional i institucional que el Consell ha de retre.

Totes aquestes coses s'han de fer presents en un document, han de ser ordenades i analitzades:

+ Per fer palès el nostre agraïment a les autoritats i funcionaris públics de la comunitat autònoma que han contribuït de manera decisiva i amb vocació i il·lusió en la constitució d'aquest Consell.

+ Per tal què siguin conegudes pels propis membres del CES i per tots els ciutadans de les Illes Balears.

+ Finalment, per a què puguin servir als responsables del CES en la projecció de tota la tasca del primer exercici anual complet del Consell, el de l'any 2002.

Origen normatiu i funcions del CES

L'antiga aspiració de les organitzacions socials i econòmiques de tenir un Consell Econòmic i Social de la nostra comunitat autònoma, començà a ser una realitat a partir de gener del 1999, quan es va fer la reforma del nostre estatut d'autonomia, tot integrant en el seu si un nou article 42. Aquest article diu:

1.- El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears és l'òrgan col·legiat de participació, estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social.

2.- Una llei del Parlament en regularà la composició, la designació dels seus membres, l'organització i les funcions.

Això significa que el CES és un òrgan estatutari de la totalitat de la nostra comunitat autònoma i que té com a àmbit territorial i funcional totes les Illes Balears.

La reforma de l'Estatut d'Autonomia va fer que el març del 2000, el Consell de Govern presentés al Parlament el projecte de llei de creació del Consell el qual, després d'un debat parlamentari constructiu, presidit per una alta consciència del consens, fou aprovat com a Llei 10/2000, de 30 de novembre i publicada al BOIB núm. 150 de 9 de desembre.

Segons els seu marc normatiu de regulació, *El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears és un òrgan col·legiat de caràcter consultiu, de participació, estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social de les Illes Balears.*

Es configura com a ens de dret públic, dotat de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'actuar, que disposa d'autonomia orgànica i funcional per accomplir-ne les finalitats.

Les relacions entre el CES i el Govern i l'Administració de la comunitat autònoma, s'articulen a través de la conselleria competent en matèria de treball.

La seu del Consell Econòmic i Social és a la ciutat de Palma, sense perjudici que pugui fer sessions en qualsevol altra localitat de les Illes Balears.

D'acord amb la seva naturalesa, corresponen al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears les **funcions** que determina el núm. 1 de l'article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, que el regula:

a) Emetre dictamen amb caràcter preceptiu i no vinculant, amb relació a les matèries següents:

Primer. Avantprojectes de llei, projectes de decrets legislatius i projectes de decrets que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, tret de l'Avantprojecte de llei de pressuposts generals.

Segon. Avantprojectes de llei o projectes de disposicions administratives que afectin substancialment l'organització, les competències o el funcionament del Consell Econòmic i Social.

Tercer. Qualsevol altra matèria sobre la qual, d'acord amb l'establert en una llei, sigui obligatori consultar-la.

b) Emetre dictamen amb caràcter facultatiu i no vinculant, amb relació a les matèries següents:

Primer. Projectes de disposicions administratives que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

Segon. Qualsevol altre assumpte, quan així ho sol·liciti el Govern o les entitats i les organitzacions que integren el Consell, en la forma que es determina en aquest Reglament d'organització i funcionament.

c) Elaborar informes o estudis, a sol·licitud del Govern o a iniciativa pròpia, sobre qüestions socials, econòmiques i laborals d'interès per a les Illes Balears.

d) Emetre un informe anual, amb caràcter previ a l'aprovació de l'Avantprojecte de llei de pressuposts generals, on s'inclouran propostes i recomanacions en relació al seu contingut.

Aquest informe s'haurà de trametre al Govern de les Illes Balears abans de l'1 de setembre de cada any.

e) Elaborar i trametre anualment al Govern, dins del primer semestre de cada any, **una memòria,** en la qual donarà compte de les activitats realitzades i podrà exposar els suggeriments i les observacions que consideri oportunes en relació amb la situació socioeconòmica i laboral de les Illes Balears.

f) Elaborar el seu Reglament d'organització i funcionament.

g) Elaborar anualment la proposta de pressuposts del Consell Econòmic i Social.

h) Promoure i dur a terme iniciatives relacionades amb l'estudi i la difusió de matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

Com es pot veure el CES té atribuïda, en primer lloc, una tasca institucional d'emissió de dictàmens preceptius o facultatius respecte de l'activitat legislativa i reglamentària iniciada pel Govern de les Illes Balears, en les matèries socioeconòmiques, laborals o d'ocupació i, en segon lloc, dur a terme una activitat d'informe, tant per orientar els pressuposts de la comunitat autònoma,

com per fer èmfasi en determinades qüestions socioeconòmiques transcendents per a la nostra comunitat autònoma. Tot això a banda de les atribucions d'autoorganització funcional imprescindibles per la seva naturalesa d'òrgan consultiu.

Composició orgànica del Consell Econòmic i Social

El Consell Econòmic i Social està integrat per un total de trenta-set membres, els quals han de tenir la condició política de ciutadans de les Illes Balears, d'acord amb la distribució següent:

- a) El president
- b) El grup I està integrat per dotze membres en representació de les organitzacions empresarials més representatives.
- c) El grup II està integrat per dotze membres en representació de les organitzacions sindicals més representatives.
- d) El grup III està constituït per dotze membres distribuïts de la manera següent:
 - un representant del sector agrari
 - un representant del sector pesquer
 - un representant del sector d'economia social
 - un representant de les associacions de consumidors i usuaris
 - un representant de la Universitat de les Illes Balears
 - un representant de les organitzacions representatives dels interessos de les entitats locals
 - un representant de les associacions i organitzacions que tinguin com a finalitat principal la protecció del medi ambient
 - cinc experts en matèria econòmica i social o medioambiental, elegits entre persones amb especial preparació i de prestigi reconegut en l'àmbit corresponent. Tres a proposta dels consells insulars i dos a proposta del Govern de les Illes Balears.

Cada una de les organitzacions, sectors i administracions representades als distints grups pot designar un nombre de suplents igual en el de vocals titulars que tingui en el Consell, els quals exerciran les funcions dels membres titulars en els supòsits i condicions previstes en el Reglament d'organització i funcionament del CES.

El CES funciona atenent un esquema orgànic que distingeix òrgans col·lectius i òrgans unipersonals.

Els òrgans col·lectius són: el Ple, la Comissió Permanent i les Comissions de Treball.

Els òrgans unipersonals estan constituïts pel President, Vicepresidents i Secretari General.

● El Ple

El Ple és l'òrgan superior de decisió i formació de la voluntat del Consell Econòmic i Social i està integrat per la totalitat dels seus membres, sota la direcció del president i assistit pel secretari general.

El Consell de Govern després d'haver rebut les corresponents designacions anomenà, tal com diu la Llei 10/2000, els **primers membres del Consell Econòmic i Social** de les nostres Illes, ordenats en el tres grups que hem vist. El Ple un cop fets certs ajusts, quedà conformat per les persones següents:

Composició del Ple del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

Nom	Organització o institució de procedència
GRUP I	Associacions empresarials
José Oliver Marí	CAEB
Isabel Guitart Feliubadaló	CAEB
Antoni Pons Ribas	CAEB
Miguel Vidal Fullana	CAEB
Manuel Gómez López	CAEB
Antonio Vilella Paredes	CAEB
Alfonso Ribas Prats	CAEB
Carlos Vidal Coll	CAEB
Jaume X.Rosselló Llabrés	PIMEB
Pablo Seguí Pons	PIMEB
Antoni Marqués Camps	PIMEB
Joan Serra Mayans	PIMEB
GRUP II	Organitzacions sindicals
Agustina Canosa Valdomar	CCOO
Ernest Surià Ruiz	CCOO
José Luis Reina Segura	CCOO
Ramón Carreras Torrent	CCOO
José A. Carmona Montalbàn	CCOO
José Navarro Campos	CCOO
Pedro Calvo Manteca	UGT
Carlos Moreno Gómez	UGT
Mateo Alorda Pascual	UGT
Andreu Ferrer Gomila	UGT
Manuel Pelarda Ferrando	UGT
Maite Silva Sánchez	UGT
GRUP III	Organitzacions sectorials/institucions
Rafel Dalmau i Maimó	Sector Agrari
Antoni Riera Ribes	Sector Pesquer

Juli Mascaró Pons	Economia Social
Claudia de Haro Porres	Consumidors i usuaris
Carles Manera Erbina	Universitat de les Illes Balears
Lourdes Ramis Rebassa	Entitats locals
Joan Rita Larrucea	Protecció medi ambient
Bartomeu Bennassar Vicens	Govern de les Illes Balears
Miquel Alenyà Fuster	Govern de les Illes Balears
Joan Mayol Serra	Consell Insular de Mallorca
María Dolores Romeo Pérez	Consell Insular de Menorca
Francisco Luelmo Granados	Consell Insular d'Eivissa i Formentera

El dia 9 de juliol de 2001 es celebrà a la capella del Consolat de la Mar, seu de la Presidència del Govern, la **sessió constitutiva** del Consell, en la qual, prengueren possessió tots els consellers. En aquesta sessió es donà suport en el candidat a la presidència del Consell Econòmic i Social, Francesc Obrador Moratinos. Conseqüentment el Consell de Govern a través de decret el nomenà **primer president i membre del Ple** del Consell.

Aquesta fou la primera sessió del Consell i atesa la importància d'aquest fet, l'acte tingué un caràcter solemne. Per això hi assistiren el Molt Hble. Sr. Francesc Antich i Oliver, President del Govern de les Illes Balears, que va copresidir la Mesa d'Edat, el Molt Hble. Sr. Maximilià Morales i Gómez, President del Parlament de les Illes Balears, la Molt Hble. Sra. Maria Antònia Munar i Riutort Presidenta del Consell Insular de Mallorca, la Molt Hble. Sra. Pilar Costa i Serra, Presidenta del Consell Insular d'Eivissa i Formentera, l'Hble. Conseller de Treball i Formació Sr. Eberhard Grosske Fiol, que formà part de la presidència de l'acte, l'Hble. Conseller d'Hisenda i Pressuposts, Sr. Joan Mesquida Ferrando, l'Hble. Conseller d'Innovació i Energia Sr. Priam Villalonga Cerdà, l'Hble. Consellera de Medi Ambient Sra. Margarida Rosselló Pons, l'Hble. Consellera de Benestar Social Sra. Fernanda Caro Blanco, l'Hble. Conseller d'Interior Sr. Josep. M. Costa i Serra, l'Excm. Sr. Manuel Cámara Fernández, Senador designat per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i d'altres distingides autoritats del Govern de les Illes Balears i d'altres instàncies polítiques i administratives.

Les competències del Ple són molt importants:

- a) Establir les línies generals d'actuació del Consell.
- b) Elaborar i aprovar el Reglament intern d'organització funcionament per majoria de dos terços dels seus membres i trametre'l al Consell de Govern perquè l'aprovi i el publiqui.
- c) Elaborar i aprovar la proposta de pressuposts del Consell Econòmic i Social.

- d) Adoptar els acords que corresponguin respecte de l'exercici de les funcions que té atribuïdes el Consell Econòmic i Social.
- e) Pronunciar-se sobre la ratificació i la separació del president del Consell, d'acord amb el que disposen els articles 7.1 i 10.1 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre.
- f) Aprovar la memòria anual.
- g) Elegir els vicepresidents.
- h) Emetre els dictàmens i atendre les consultes que sol·licitin el Govern o les entitats i organitzacions que integren el Consell.
- i) Aprovar els estudis o informes elaborats a sol·licitud del Govern o a iniciativa pròpia, sobre qüestions socials, econòmiques i laborals d'interès per a les Illes Balears.
- j) Acordar l'elaboració d'estudis o informes per iniciativa pròpia i, si és procedent, aprovar-los.
- k) Decidir l'exercici d'accions administratives i la defensa del Consell davant altres administracions públiques en via administrativa.
- l) Exercir les atribucions en matèria de contractació que li vinguin reconegudes en les lleis i reglaments que regulen la dita matèria, com a òrgan col·legiat superior de decisió i formació de la voluntat de la institució.
- m) Aquelles altres que no estiguin assignades de manera expressa a altres òrgans del Consell Econòmic i Social.

El Ple es reuneix en sessió ordinària, com a mínim, una vegada cada trimestre. Així mateix, per iniciativa del president, si ho acorda la Comissió Permanent o mitjançant sol·licitud d'un terç dels consellers adreçada al president, pot reunir-se en sessió extraordinària.

Durant l'any 2001 el Ple ha fet la seva sessió constitutiva, i s'ha reunit en tres ocasions més, una d'elles en caràcter extraordinari.

La Comissió Permanent

La Comissió Permanent està composta pel president i sis vocals, dos per cada grup.

Serà secretari de la Comissió Permanent amb veu i sense vot el secretari general del Consell.

El 26 de juliol del 2001 en el saló d'actes de la Conselleria de Treball i Formació, es celebrà la primera sessió ordinària del CES, i s'elegiren els membres de la **Comissió Permanent** del Consell, els quals són:

La composició de la Comissió Permanent del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

Titulars

- Sra. Isabel Guitart Feliubadaló (Grup I CAEB)
- Sr. Joan Serra Mayans (Grup I PIMEB)
- Sr. Manuel Pelarda Ferrando (Grup II UGT)
- Sr. José Navarro Campos (Grup II CCOO)
- Sr. Juli Mascaró Pons (Grup III Economia Social)
- Sra. Lourdes Ramis Rebassa (Grup III Entitats Locals)

Suplents:

- Sr. Miquel Vidal Fullana (Grup I CAEB)
- Sr. Jaume X. Rosselló Llabrés (Grup I PIMEB)
- Sr. Andreu Ferrer Gomila (Grup II UGT)
- Sr. Ernest Surià Ruíz (Grup II CCOO)
- Sr. Joan Rita Larrucea (Grup III Protecció medi ambient)
- Sr. Joan Mayol Serra (Grup III Consell de Mallorca)

La Comissió Permanent, sota la direcció del president i assistida pel secretari general, tindrà les **competències** següents:

- a) Aquelles que li pertoquin per delegació del Ple o es determinin en altres preceptes d'aquest o d'un altre reglament.
- b) Adoptar les mesures necessàries per a l'aplicació de les línies generals d'actuació del Consell, aprovades per el Ple.
- c) Col·laborar amb el president en la direcció de l'actuació del Consell.
- d) Decidir la tramitació i distribució de les consultes, sol·licituds i propostes formulades en el Consell, d'acord amb allò previst en aquest Reglament.
- e) Atès el que preveu el paràgraf final del núm. 2, de l'article 2, de la Llei 10/2000 per la qual es regula el Consell, decidir la contractació de dictàmens o consultes externes, a iniciativa pròpia o a proposta del president, de les comissions de treball o dels grups de representació del Consell.
- f) Atès el que preveu el núm. 3, de l'article 2, de la Llei 10/2000, per la qual es regula el Consell, decidir l'obertura del tràmit d'audiència a organitzacions sindicals i/o empresarials que no formin part del Consell, tant a iniciativa pròpia com a proposta del president, de les Comissions de Treball o dels

grups de representació del Consell. Queden exclosos aquells casos en què l'audiència és preceptiva.

- g) Elevar al president la proposta de fixació de l'ordre del dia de les sessions del Ple i la data de la seva celebració, tenint en compte les peticions que s'hagin formulat atès l'article 31 d'aquest Reglament.
- h) Sol·licitar la convocatòria de sessions extraordinàries del Ple que han de convocar el president en el termini màxim de quinze dies, comptadors des de la data de la sol·licitud i conèixer les convocatòries d'aquest tipus que facin el president o dotze consellers.
- i) Conèixer, en tots aquells casos que ho trobi oportú, la preparació de la documentació, informes i estudis necessaris per al millor coneixement pels membres del Consell dels temes que s'hagin de tractar en el Ple.
- j) Emetre dictàmens que expressin el parer del Consell quan, en aplicació de l'article 15 núm. 1 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, el Ple li hagués delegat aquesta matèria.
- k) Fixar les directrius i disposar tot el que sigui necessari per elaborar l'Esborrany de la memòria prevista en la lletra e) del núm. 1 de l'article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre.
- l) Efectuar el seguiment dels dictàmens i informes emesos pel Consell, informant de tot això al Ple, almanco, un cop a l'any.
- m) Aprovar la proposta inicial de l'Avantprojecte del pressupost del Consell que li presenti el president com a tràmit previ per a la seva elevació al Ple i la seva aprovació i conèixer trimestralment la seva execució.
- n) Supervisar les activitats del Consell, fixar el seu calendari i coordinar els treballs dels distints òrgans col·legiats i les seves comissions.
- o) Exercir les atribucions en matèria de contractació que li vinguin reconegudes en les lleis i reglaments que regulen la dita matèria, com a òrgan col·legiat del Consell i totes aquelles que en aquesta matèria li siguin delegades pel Ple.

La Comissió Permanent s'ha reunit durant **l'any 2001**, en **quatre ocasions**, una per cada mes des de la seva constitució efectiva el mes de setembre, totes elles sessions de caràcter ordinari, fent una intensa tasca de discussió de qüestions fonamentals per a la direcció del Consell i preparant tots els temes que, posteriorment, són discutits pel Ple del CES.

Les comissions de Treball

Les comissions de treball són grups d'estudi per elaborar informes, projectes o propostes per sotmetre'ls al Ple del Consell Econòmic i Social. Són la unitat bàsica del treball del CES.

El Ple pot constituir les comissions de treball que cregui oportunes i en determinarà la composició i la seva presidència. En tot cas tindran un mínim de tres membres i un màxim de nou membres del Consell.

En la composició de les comissions de treball que es creïn s'ha de respectar la proporcionalitat dels diferents grups que integren el Consell Econòmic i Social. Cada organització o grup pot substituir, en tot moment, qualsevol dels membres que la representin en les Comissions de Treball, designant en el mateix acte en el substitut.

A instància de la comissió de treball respectiva o dels seus membres poden assistir a les seves reunions, amb veu però sense vot, tècnics assessors o especialistes.

El Ple pot determinar l'existència de comissions de treball permanents i específiques.

Són **comissions permanents** les següents:

- **Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient.**
- **Ocupació i Relacions Laborals.**
- **Àrea Social.**

Seràn comissions permanents també totes aquelles que el Ple creï amb aquesta naturalesa.

Les comissions de treball específiques es dedicaran a l'elaboració dels estudis, informes i dictàmens que particularment se'ls encomani en l'acord del Ple per a la seva constitució, i finalitzaran la seva funció un cop s'hagi confeccionat l'estudi, informe o dictamen corresponent.

L'acord de la seva creació determinarà el termini màxim en què han d'acomplir el seu objecte.

En la sessió del 25 de setembre del 2001 es va començar el procés de constitució de les Comissions de Treball del CES.

En la sessió ordinària del CES del 18 de desembre del 2001 es va determinar la composició i presidència de les comissions de treball permanents:

La composició de les Comissions de Treball del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

Comissió d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient:

Titulars	Suplents
José Oliver Marí	Miguel Vidal Fullana
Vicente Tur Tur	Juan Maternalas Picó
José Luís Reina Segura	Alexandre Miquel Novajra

Pedro Calvo Manteca	Cecilio J.L. Serrano Montero
Carles Manera Erbina	Miquel Alenyà Fuster
Rafel Dalmau Maimó	Joan Mayol Serra

Comissió d'Ocupació i Relacions Laborals:

Titulars	Suplents
Isabel Guitart Feliubadaló	Ana Reguera Rodríguez
Manuel Gómez López	Miguel Perelló Cuart
José Navarro Campos	Raquel Martín Jaurieta
Manuel Pelarda Ferrando	Diego Ruiz Molina
Francisco Luelmo Granados	Dolores Romeo López
Juli Mascaró Pons	Lourdes Ramis Rebassa

Comissió d'Àrea Social:

Titulars	Suplents
Antonio Vilella Paredes	Alfonso Ribas Prats
Antonio Pons Ribas	Nicolás Ripoll Vallori
Ernest Surià Ruíz	Bernat Riutort Serra
Maite Silva Sánchez	José Reyes Bazalo
Bartomeu Bennàssar Vicens	Claudia de Haro Porres
Dolores Romeo Pérez	Francisco Luelmo Granados

Pel que fa als presidents de les comissions de treball permanents són, les següents persones:

Comissió d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient

President Sr. Vicenç Tur i Tur.

Comissió d'Ocupació i Relacions Laborals

President: Sr. Josep Navarro Campos

Comissió d'Àrea Social

President: Sr. Bartomeu Bennàssar Vicens

➤ El president del Consell

El president del Consell Econòmic i Social serà nomenat per decret del Consell de Govern, a proposta conjunta dels consellers competents en matèria econòmica i de treball, havent-ho consultat prèviament amb els grups de representació que integren el Consell. En qualsevol cas, la proposta ha de tenir el suport, com a mínim, dels dos terços de les persones membres del Consell. Com hem dit el primer president del CES és Francesc Obrador Moratinos.

El president pot ser destituït del seu càrrec per decret del Consell de Govern a proposta dels consellers en matèria d'economia i treball, sempre que es faci la

Informe d'activitats del CES. Any 2001

sessió i votació específica prèvia del Ple del Consell i votin a favor de la destitució els dos terços dels membres del Ple.

El president tindrà el tractament d'Honorable Senyor i no pot percebre més d'un sou amb càrrec als pressuposts de cap Administració pública.

Correspon al president del Consell Econòmic i Social l'exercici de les funcions següents:

- a) La direcció i representació de la institució.
- b) Convocar les sessions dels òrgans col·legiats, presidir-les quan li correspongui i moderar-ne el desenvolupament.
- c) Fixar l'ordre del dia de les sessions del Ple i de les comissions.
- d) Exercir el vot de qualitat en el cas d'empat en les votacions.
- e) Visar les actes, ordenar la publicació dels acords i disposar-ne l'acompliment.
- f) Informar en el Ple, abans de l'inici dels debats, de les suplències i substitucions del Consell.
- g) Dictar, amb la consulta prèvia als vicepresidents i a la Comissió Permanent, les directrius generals pel funcionament intern i el bon govern de les sessions del Consell.
- h) Autoritzar i disposar les despeses dins els límits de la seva competència, reconèixer obligacions i ordenar-ne els pagaments, degudament intervinguts d'acord amb la normativa vigent.
- i) Elaborar amb l'assessorament del personal del Consell, especialment del secretari general, l'esborrany de la proposta anual de pressuposts del Consell que, un cop sotmesa a l'aprovació de la Comissió Permanent, ha de ser elevada al Ple, atès allò que disposa el núm. 2 de l'article 13 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre.
- j) Exercir les atribucions en matèria de contractació que li vinguin reconegudes en les lleis i reglaments que regulen la dita matèria, com a president i representant legal de la institució.
- k) Dirigir-se en nom del Consell a institucions, organismes, entitats, associacions, autoritats i particulars per demanant la seva col·laboració.
- l) Sol·licitar a l'òrgan demandant, amb la consulta prèvia al Ple o a la Comissió Permanent, si l'assumpte ho requereix, l'ampliació del termini fixat en l'ordre de remissió o en la sol·licitud de consulta per tal de poder atendre-les.
- m) Contractar i separar al personal al servei del Consell.

- n) Complir i fer acomplir aquest Reglament, proposant al Ple la seva interpretació en els casos de dubtes i la seva integració en els casos d'omissió.
- o) Qualsevol altra funció que li sigui assignada per delegació expressa del Ple i totes aquelles que, sense ser particularitzades, siguin inherents a la seva condició de president.

➤ **Els vicepresidents**

El Consell Econòmic i Social tindrà dos vicepresidents elegits pel Ple, per majoria simple en votació secreta, a proposta, cadascun d'ells, dels membres representants de les organitzacions empresarials i dels representants de les organitzacions sindicals, respectivament. El 26 de juliol del 2001 en el saló d'actes de la Conselleria de Treball i Formació, es celebrà la primera sessió ordinària del CES, presidida per l'actual president i s'elegiren **Vicepresidents** als senyors consellers Josep Oliver Marí (vpr. 1er) i Mateu Alorda Pascual (vpr. 2on).

Per acord de la Comissió Permanent es determinarà el grau de dedicació de cada un dels vicepresidents, i s'establirà per a aquests el règim de retribucions econòmiques que poden correspondre'ls.

La substitució de qualsevol dels dos vicepresidents es farà atenent a la proposta que facin cada un dels grups als quals pertanyen. Un cop s'hagi acceptat la proposta de substitució, el mandat del nou vicepresident s'estendrà fins a l'acabament del període de quatre anys que estigui en curs a no ser que hi hagi una nova proposta de substitució.

Els vicepresidents poden assistir amb veu i sense vot a les reunions de la Comissió Permanent.

Els vicepresidents substituiran el president, per l'ordre de prelación que fixi el Ple, en els supòsits de vacant, absència o malaltia i poden exercir, a més, les funcions que expressament els delegui el president.

L'ordre de prelación fixat pel Ple per a la substitució del president, en cas de vacant, absència o malaltia, determinarà un torn anual entre els vicepresidents que començarà per aquell que la Comissió Permanent designi.

Els vicepresidents seran informats regularment pel president sobre la direcció de les activitats del Consell i li prestaran la seva col·laboració en tots aquells assumptes per als quals siguin requerits.

➤ **El secretari general**

La Secretaria General és l'òrgan d'assistència tècnica i d'administració del Consell Econòmic i Social i el dipositari de la fe pública en relació amb els seus acords.

El titular de la Secretaria General, que no té qualitat de membre del Consell Econòmic i Social, serà nomenat i separat del càrrec lliurement pel Consell de Govern, a proposta presentada, conjuntament, pels consellers amb competències en matèria d'economia i de treball. L'actual secretari general és Pere Aguiló Crespí.

El secretari general pot ser substituït en cas d'absència o vacant pel membre del personal tècnic al servei del Consell que designi la Comissió Permanent a proposta del president.

Les **funcions** del secretari general són les següents:

- a) Assistir, amb veu i sense vot, a les sessions del Ple, de la Comissió Permanent i de les comissions de treball i, eventualment, realitzar funcions d'assessoria jurídica.
- b) Redactar les actes de les sessions, autoritzar-les amb la seva signatura i el vistiplau del president i cursar els acords que s'hi adoptin. La redacció de les actes pot ésser encomanada quan el secretari no sigui present en una sessió a la persona que designi el president.
- c) Custodiar la documentació i establir l'arxiu documental del Consell.
- d) Expedir certificat de les actes, dels acords, dels dictàmens, dels vots particulars i altres documents confiats a la seva custòdia.
- e) Dirigir la gestió dels mitjans personals i materials. Especialment confeccionar la relació de llocs de feina i dels procediments de selecció i dotació de les places del personal del Consell.
- f) Despatxar els assumptes ordinaris i aquells altres que se li encomanin especialment.
- g) Notificar als membres del Consell Econòmic i Social les convocatòries corresponents per a les sessions dels òrgans col·legiats.
- h) Deixar constància, mitjançant diligència autenticada amb la seva firma i la del president, del fet que no es duguin a terme les sessions degudament convocades, així com de les causes que motiven aquesta situació.
- i) Ser el dipositari dels fons del Consell i lliurar els autoritzats pel president, intervinguts prèviament.
- j) Qualsevol altra funció que li sigui assignada per delegació expressa del Ple i totes aquelles que, sense ser particularitzades, siguin inherents a la condició de secretari.

El secretari general pot delegar les seves funcions assessores i de confecció de les actes al personal tècnic al servei del Consell, de forma permanent per a

les comissions de treball. Totes les delegacions del secretari han de tenir el vistiplau del president, amb la consulta prèvia als òrgans que afecti.

El càrrec de secretari general del Consell serà acomplert en règim de dedicació exclusiva i estarà sotmès a les disposicions generals legals i reglamentàries en matèria d'incompatibilitats, i no pot exercir un altre càrrec o activitat que impedeixi o menyscabi l'acompliment de les funcions que li són pròpies.

Marc reglamentari d'aplicació

Aquest primer Consell començà la seva primera tasca normativa: l'elaboració del seu reglament. El 25 de setembre del 2001 el Ple del Consell aprovà el Reglament d'organització i funcionament el qual, un cop aprovat pel Consell de Govern de les Illes Balears, fou publicat com a **Decret 128/2001, de 9 de novembre, en el BOIB núm. 140, de 22 de novembre**. Aquest és l'instrument normatiu que complementa la Llei 10/2000 i que tanca un cercle de fonamentació normativa del Consell i obre la porta de l'actuació de la institució.

Es pot establir que el CES està **regulat** per la Llei 10/2000, de 30 de novembre, pel Decret 128/2001, de 9 de novembre, per les disposicions complementàries que acaben de configurar el seu marc financer, com és la Llei de Pressuposts Generals del 2002 de la comunitat autònoma de les Illes Balears Llei 19/2001, de 31 de desembre i **supletòriament**, en tot allò que no és previst en la seva llei i reglament, per les disposicions de la Llei 30/92, de 26 de novembre de Règim Jurídic de les administracions públiques i del Procediment Administratiu Comú. Especialment el capítol II del títol II d'aquesta llei.

Existeix una aplicació directa de la Llei 30/92, quant als títols VII i VIII, respecte a la revisió en via administrativa dels actes del Consell i les reclamacions prèvies a les accions civils i laborals.

Funcionament del CES

Les opinions del Consell s'expressen sota la denominació de Dictamen del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i no són vinculants. L'emissió dels dictàmens es realitza d'acord amb el que disposa la Llei 10/2000, de 30 de novembre, per la qual es regula el Consell i per les disposicions del seu Reglament.

Els dictàmens es documentaran per separat, distingint-se els antecedents, la valoració efectuada i les conclusions, amb la signatura del secretari general i el vistiplau del president del Consell. S'acompanyaran als dictàmens els vots particulars si n'hi hagués.

Un cop s'hagi emès el dictamen, serà comunicat al sol·licitant.

Els dictàmens preceptius i facultatius inclosos en les lletres a) i b) del núm. 1 de l'article 2 de la Llei 10/2000 del CES (en general quan l'objecte de consulta són avantprojectes de llei, projectes de decrets, projectes de disposicions reglamentàries o altres assumptes que consulti el Govern o les entitats i

organitzacions que integren el CES), s'hauran d'emetre en el termini d'un mes. Així doncs el **termini ordinari d'emissió de dictàmens és d'un mes.**

Atenent a les disposicions de la Llei i del reglament podem distingir:

+ Procediment Ordinari d'emissió de dictàmens

1er Pas.- Entrada de la sol·licitud (Disposició adicional primera del Reglament)

● Tota **sol·licitud** de dictamen ha de ser **registrada**. Es **comprova** si s'acompanya en **suport informàtic** la norma i la **documentació complementària** per poder emetre el dictamen. **Si no s'adjunta** la documentació complementària o el seu suport informàtic es **requereix al sol·licitant** perquè en el termini de 10 dies l'aporti.

2on Pas.- Tramesa a la Comissió de Treball (articles 26 i 36 del Reglament)

● La **sol·licitud** que ha tingut entrada, un cop completada la documentació complementària, ha de ser **inclosa en l'ordre del dia de la sessió**, més pròxima en el temps, **de la Comissió Permanent**. Si fos **necessari**, el president haurà de convocar **sessió extraordinària** de la Comissió Permanent (lletra "b)" de l'article 15 i núm. 1 de l'article 34 del Reglament).

● En la **sessió –ordinària o extraordinària– de la Comissió Permanent** es **decidirà a quina Comissió de Treball Permanent** ha de ser traslladada la sol·licitud de dictamen o es **considerarà** si s'ha **de crear una Comissió de Treball Específica**. En aquest últim cas, la creació d'una comissió d'aquest tipus és una decisió competència del Ple (article 26 del Reglament) i per tant aquesta decisió s'haurà d'incloure en l'ordre del dia de la sessió del Ple més pròxima en el temps, podent decidir-se per la Comissió Permanent la convocatòria de sessió extraordinària del Ple (lletra "h)" de l'article 24 i núm. 3 de l'article 31 del Reglament).

● El **president del Consell**, un cop celebrada la Comissió Permanent o el Ple, **comunicarà per escrit al president de la corresponent Comissió de Treball** els següents extrems:

● Objecte de les seves deliberacions.

● Termini que té la Comissió de Treball per concloure les seves labors.

● Una **còpia de l'acord de tramesa a la Comissió de Treball** serà traslladat **a tots els consellers**, informant-los de les previsions d'inclusió del tema corresponent en l'ordre del dia del Ple o de la Comissió Permanent (vegeu model 6).

3er Pas.- Treball en la Comissió de Treball (article 37 i 38 del Reglament)

● Rebut l'encàrrec, la comissió de treball ha de **nomenar un ponent** que elabori una **proposta d'acord**. Aquest ponent **tindrà la meitat del termini** que s'ha concedit a la comissió **per accomplir** la seva tasca.

● La **comissió** de treball **tindrà l'altra meitat** del termini **per debatre i prendre l'acord**. Dins de la discussió en la comissió de treball poden els consellers components de la mateixa presentar les **esmenes** que considerin tant col·lectivament com individual.

● El **resultat final** de la discussió, que inclourà la postura més general – proposta de dictamen– i les esmenes a la proposta, serà **lliurat al president** del CES perquè l'inclougi en l'ordre del dia de la sessió següent del Ple o de la Comissió Permanent. **Per tant, amb la convocatòria del Ple o de la Comissió Permanent on s'hagi de discutir, s'ha d'adjuntar la proposta de dictamen elaborada per la comissió de treball corresponent i les esmenes**, perquè tot sigui conegut per tots els consellers i, a la vegada, puguin presentar-se més esmenes. S'ha de puntualitzar que –segons el núm. 10 de l'article 33 del Reglament– **si una comissió de treball adopta una proposta de dictamen sense vots en contra, el seu president proposarà al Ple la seva votació sense debat previ**. El Ple aplicarà aquest sistema si no hi ha oposició.

● No obstant el president, amb l'acord previ del Ple o de la Comissió Permanent, pot demanar a la Comissió de Treball un **nou examen de la proposta de dictamen** si troba que hi manca consens, no s'han respectat les disposicions del reglament o si considera necessari un estudi complementari.

● Si **fos necessari** la comissió de treball **pot demanar** a la Comissió Permanent perquè, en temes concrets pugui demanar **l'assessorament d'especialistes aliens al CES**.

4at Pas.- Debat en el Ple o en la Comissió Permanent (Articles 24 lletra j), 33, 39, 41 del Reglament)

● És possible que el **dictamen** del CES **s'adopti per la Comissió Permanent**, si així li és delegat pel Ple (article 24 j) del Reglament).

● Els **consellers** externs a les comissions de treball, un cop hagin rebut la convocatòria al Ple o a la Comissió Permanent, **podran presentar**, adreçades al Ple o a la Comissió Permanent, tant individualment com col·lectiva, les **esmenes** que considerin oportunes. Les esmenes, perquè siguin debatudes, han de seguir les següents **normes**:

● Es poden presentar **fins a 24 hores abans de la celebració del Ple** o de la Comissió Permanent, per escrit i signades pels seus autors.

● Han d'acompanyar una minsa **exposició de motius**. Han d'indicar si són **totals o parcials** a la proposta. Si són **parcials** han de determinar si

són de **supressió, modificació o addició**. Si són **totals** han d'incloure un **text alternatiu**.

● Poden existir esmenes **transaccionals** com a producte de la seva discussió en el si de la Comissió de Treball o en el Ple.

● **En el Ple** –o si és el cas en la Comissió Permanent– **les deliberacions es basaran en els treballs de la comissió de treball competent**, fent-se un **debat general sobre la proposta** de dictamen, les **esmenes i vots particulars** que els consellers discrepants de l'opinió general de la majoria hagin pogut formular dins de la comissió de treball a la **totalitat del text**, concedint-se la paraula a qui l'hagi sol·licitada. En aquesta primera fase l'objecte del debat és el de determinar si s'accepten els **textos alternatius** que tots aquests vots particulars i esmenes a la totalitat incorporen. Per això es voten els textos alternatius. Poden donar-se **dues opcions**:

● **Que s'aprovi** algun dels textos alternatius. El president, mitjançant acord del Ple, pot acordar l'obertura d'un termini per presentar esmenes parcials ajornat la discussió a una pròxima sessió del Ple (o de la Comissió Permanent si és el cas).

● **Que no s'aprovi** cap dels textos alternatius.

● **Si no s'ha aprovat** cap dels textos alternatius, es passa a la discussió i **votació de les esmenes parcials** presentades. Les esmenes aprovades s'inclouran en el text i el president del Consell, assistit de la comissió competent o del ponent, pot proposar al Ple les adaptacions necessàries perquè el text definitiu tingui coherència.

● Seguidament es **debatran els vots particulars parcials** que facin els membres que discrepin de la decisió majoritària, els qual s'uniran a l'acord adoptat.

● Un cop acabat aquest procés tindrem un **text final** que serà sotmès a votació. Un cop acabada la **votació** les alternatives són dues:

● Que el **text final no sigui aprovat** . En aquest cas el president, mitjançant acord del Ple (o de la Comissió Permanent si és el cas), el pot trametre a la comissió de treball corresponent perquè en faci un nou estudi o designi un nou ponent que presenti una nova proposta sobre la qüestió perquè sigui debatuda en la mateixa sessió en la sessió plenària següent.

● Que el **text final sigui aprovat**. A les hores, el text final es converteix en dictamen que expressa l'opinió del CES, es **signarà pel secretari general** amb el **vist i plau del president** i, acompanyant-se els vots particulars, **serà comunicat al sol·licitant**.

+ Procediment d'urgència d'emissió de dictàmens

En el cas que en la tramesa de l'expedient de sol·licitud de dictamen es faci constar de manera expressa i raonada la urgència, el **termini per evacuar-lo serà de quinze dies des de la recepció.**

En aquests casos **el president del Consell decidirà de forma immediata trametre la sol·licitud urgent al president de la Comissió de Treball** corresponent, amb indicació de la data límit del Ple en el qual es debatrà el dictamen i la comissió de treball ha d'adoptar l'acord o emetre la proposta de dictamen en les quaranta-vuit hores abans de la celebració del Ple.

D'aquesta tramesa es donarà coneixement a tots els consellers i se'ls informarà igualment de les previsions de celebració del Ple i l'ordre del dia que quedarà inclòs aquest dictamen.

La presentació d'esmenes per part dels consellers als dictàmens afectats per la urgència, es pot efectuar per escrit fins a dues hores abans de l'inici de la reunió, de tal manera que es puguin reproduir i repartir abans del començament.

Havent transcorregut el termini corresponent sense que s'hagi emès dictamen, aquest s'entendrà evacuat amb els efectes que legalment o reglamentàriament siguin procedents.

Quan un projecte o un assumpte dels que preveu la Llei per la qual es regula el Consell, hagi de ser sotmès al dictamen del Consell Consultiu de les Illes Balears, l'expedient per trametre inclourà el dictamen del Consell Econòmic i Social que hagi recaigut.

● **Puntualitzacions:**

- El president, en el Ple obrirà la sessió, dirigirà els debats i vetllarà per l'acompliment del Reglament.
- El president per pròpia iniciativa o a petició d'un conseller pot, abans d'iniciar un debat, limitar el temps que tenen els oradors.
- El president acordarà el tancament del debat i, després d'això, només pot concedir-se la paraula per a les explicacions de vot, després de cada votació i en el temps que fixi el president.
- A proposta del president, el Ple pot acordar la suspensió de la sessió, i fixar el moment en què s'ha de reprendre.
- En les sessions ordinàries pot ser objecte de deliberació o, fins i tot de decisió, qualsevol assumpte no inclòs en l'ordre del dia sempre que s'acordi per unanimitat dels membres presents en començar la sessió.

Estructura administrativa: recursos humans

Informe d'activitats del CES. Any 2001

El CES compta amb un projecte de plantilla que es clourà dins de l'exercici del 2002, format per la següent estructura:

- Cap de secretaria.
- Tècnic Economista.
- Tècnic Jurídic.
- Documentalista.
- Administratiu.
- Auxiliars.

Es pretén que el CES tingui una conformació d'equip molt ajustat i coordinat per tal de fer la seva tasca amb garantia de qualitat i amb agilitat. En el CES poden prestar serveis personal de naturalesa laboral i funcionaris públics.

Règim econòmic

El Consell Econòmic i Social comptarà, per a l'acompliment de les seves finalitats, amb els recursos econòmics que amb aquest efecte se li assignin en els pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears. El Consell compta amb una secció pressupostària pròpia, la secció 05.

El Consell elabora i aprova la seva proposta anual de pressuposts, la qual tramet al Govern amb els efectes previstos en la Llei 1/1986, de 5 de febrer, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Queda sotmès al règim de comptabilitat pública i a la fiscalització i al control pressupostari de la Intervenció General de les Illes Balears.

Quant a la qüestió pressupostària, **durant tot l'any 2001**, el CES no ha tingut pressupost propi. De fet el CES comença a existir pressupostàriament a partir de la Llei 19/2001, de 21 de desembre (BOIB núm.156 Extr. De 31-12-2001) de pressuposts per a l'any 2002, i constitueix, com hem dit, la secció pressupostària 05. Els seus crèdits, juntament amb els corresponents al Servei d'Ocupació de les Illes Balears, són considerats ampliables per l'article 4, núm.1, lletra w) de la dita Llei. Abans de l'1 de gener de 2002, els crèdits del CES i les seves operacions, segons l'article 2 del Decret 78/2001, d'1 de juny, foren considerades disposicions pressupostàries per a serveis nous de la Conselleria de Treball i Formació.

El pressupost corresponent al 2002, fou aprovat pel Ple i inclòs en la llei corresponent, muntant la quantitat de 700.343,20 Euros.

Els dictàmens de l'any 2001

Durant l'any 2001 s'han emès pel CES, quatre dictàmens, tots ells damunt projectes de decret.

Es pot destacar damunt tots ells el **Dictamen núm. 1/2001, sobre el Projecte de Decret pel qual es desplega la Llei 7/2001, de 23 d'abril, de l'impost**

sobre les estades turístiques d'allotjament, destinat a la dotació del fons per a la millora de l'activitat turística i la preservació del medi ambient.

La sol·licitud d'aquest primer dictamen va procedir de la secretaria general tècnica de la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts. Aquest dictamen es constitueix en el fruit d'un debat molt animat i de gran interès pel Consell.

El altres dictàmens són els següents:

Dictamen núm. 02/2001 del Consell Econòmic i Social sobre el Projecte de decret pel qual es regula l'adscripció, la composició i el règim de funcionament del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears.

El peticionari d'aquest dictamen és la secretaria general tècnica de la Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria.

Dictamen núm. 03/2001 del Consell Econòmic i Social sobre el Projecte de decret pel qual es modifica el decret 29/1997, de 18 de febrer, pel qual s'estableix el marc normatiu de les ajudes per als sectors comercial, industrial i de serveis del les Illes Balears.

Igualment el peticionari d'aquest dictamen és la secretaria general tècnica de la Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria.

Dictamen núm. 04/2001 del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears sobre el projecte de Decret de regulació i desenvolupament del Pla autonòmic balear d'ajudes a la Promoció i Accés a l'Habitatge.

Una norma que el CES va considerar de gran importància socioeconòmica i que va ser sotmesa a una acurada anàlisi per part del Consell. Fou sol·licitant del dictamen la secretaria general tècnica de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports.

Relacions institucionals

Des de la seva constitució el CES s'ha implicat en una intensa tasca de relacions institucionals. Per part del president, vicepresidents i secretari general de la Institució s'han visitat a totes les autoritats públiques de la comunitat autònoma: President del Govern de les Illes Balears, Presidents dels Consells Insulars, consellers del Govern de les Illes, Delegada del Govern, President del Tribunal Superior de Justícia, Grups parlamentaris, Institucions de la Seguretat Social ... i els representants de la societat civil organitzada: Rector de la UIB, Degans de col·legis professionals, organitzacions sindicals no representades en el CES, principals Entitats Financeres, associacions veïnals, I tot això per tal de constituir una xarxa de relacions que considerem essencial perquè el CES sigui una institució útil a la societat de les nostres Illes.

Aquestes relacions també s'han estès al CES de l'Estat, assistint a la presentació de la seva Memòria anual corresponent al 2000, els dies 18 a 20 de juliol a la UIMP, a Santander. I igualment als altres Consells de les altres

Informe d'activitats del CES. Any 2001

comunitats autònomes, assistint i participant en la segona sessió de Treball del “Encuentro Anual de CC.EE.SS. de ámbito autonómico y el CES de España”, celebrat a Madrid el dia 27 de novembre de 2001.

ADDENDA: TEXTOS DELS DICTÀMENS DEL 2001

Dictamen núm. 01/2001 del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al projecte de decret pel qual es desplega la Llei 7/2001, de 23 d'abril, de l'impost sobre les estades turístiques d'allotjament, destinat a la dotació del fons per a la millora de l'activitat turística i la preservació del medi ambient.

I.- Antecedents

1. El dia 13 de novembre de 2001 va tenir entrada (núm. E/13) en el registre del Consell, sol·licitud de dictamen de l'Il·lm. Sr. Lluís Llinàs Álvarez, secretari general tècnic de la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts, relativa al projecte de decret pel qual es desplega la Llei 7/2001, de 23 d'abril, de l'impost sobre les estades a empreses turístiques d'allotjament, destinat a la dotació del fons per a la millora de l'activitat turística i la preservació del medi ambient. La sol·licitud que es fa “..als efectes oportuns”, es fonamenta sobre el que estableix l'article 2.1.b), Primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social.
2. El dia 14 de novembre de 2001, per la Presidència del Consell, es va adreçar escrit (núm. S 21/01) a la Secretaria General Tècnica sol·licitant de dictamen, en el qual, atès allò que disposen l'article 2.1.b) de la Llei 10/2000 i l'article 5 del reglament d'organització i funcionament del Consell –aprovat pel Ple del dia 25 de setembre de 2001 i publicat com a Decret 128/2001 de 9 de novembre (BOIB núm. 140 de 22-11-2001)–, es sol·licitaren els següents documents:

1.- Atès el que disposa l'article 42 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern, la memòria, estudi econòmic i/o de cost.

2.- Informes i/o dictàmens que hagin estat resultat de consultes tècniques efectuades o que reflecteixin el parer d'organitzacions ciutadanes consultades, vist el contingut de l'article 43 de la dita Llei.

3.- Atesa la impugnació per inconstitucional de la Llei 7/2001 de la qual deriva el projecte de decret a informar, interessa còpia del corresponent recurs i contestació que s'hagi feta.

Indicant-se que:

Igualment per tal de poder enllestir amb celeritat el tràmit de dictamen us agrairíem que tota aquesta documentació l'aportéssiu en suport de paper i electrònic, en un termini que no excedeixi de 10 dies.

La sol·licitud de documentació complementària va ser registrada el dia 15 de novembre de 2001, per la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts.

El dia 27 de novembre de 2001, es registrà pel Consell la contestació a la sol·licitud de documentació complementària (núm. E 25/01), datada el 23 de novembre de 2001 (Sortida Conselleria d'Hisenda núm. 13018/2001). Aquest escrit adjunta els següents documents:

- Memòria econòmica de l'impost sobre les estades en empreses turístiques d'allotjament.
- Còpia del corresponent recurs d'inconstitucionalitat contra la Llei 7/2001, de 23 d'abril.
- Còpia de la contestació al recurs esmentat, amb la petició que "...no transcendeixi externament".

Igualment s'aclareix en l'escrit d'aportació documental que "...s'ha donat audiència a les associacions empresarials integrants de la Comissió Mixta d'Avaluació prevista al projecte de Decret, i s'ha obert un tràmit d'informació pública, d'acord amb l'establert, respectivament, als articles 43 i 44 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, sense que, una vegada finalitzat el termini corresponent, ens consti la presentació de cap al·legació al respecte."

3. En caràcter complementari i per tal d'il·lustrar el màxim possible el criteri del Ple del Consell, el dia 15 de novembre de 2001, es va trametre per correu electrònic el projecte de decret a diverses associacions, col·legis professionals, entitats i institucions que no estan incloses en cap dels grups que formen el Consell, per si volien expressar el seu parer sobre aquesta norma, donant un termini improrrogable de set dies comptadors des de la recepció del correu. Aquest oferiment ha estat atès per la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Mallorca, Eivissa i Formentera i pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears. Les seves opinions romanen unides a l'expedient documental d'aquest dictamen.
4. Aquest és el primer dictamen del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i la institució –hores d'ara– encara no té en funcionament les seves comissions de treball. Degut en això la proposició i preparació d'aquest dictamen sobre el projecte de decret de l'impost turístic s'ha fet en base a l'elaboració prèvia de la Secretaria General i l'equip tècnic del propi Consell. La proposta va ser tramesa als senyors consellers que formen part de la Comissió Permanent del Consell per tal que fessin les seves observacions o presentessin esmenes, atenent allò que disposa l'article 39 del reglament del Consell.

En data 11 de desembre de 2001, es va celebrar la sessió de la Comissió Permanent on es va tractar l'esborrany de dictamen elaborat pels serveis tècnics de la Secretaria General del CES. Fent-se pels components de la dita Comissió determinades observacions al text de l'esborrany tant de manera oral

–que consten a l'acta de la mateixa– com en forma d'esmena que varen ésser aportades al Ple.

El text de l'esborrany, com a proposta de dictamen, va ser tramès el dia 12 de desembre de 2001, juntament amb la convocatòria al Ple del dia 18 de desembre de 2001, als senyors consellers per tal que poguessin presentar les corresponents esmenes que finalment es debatien al Ple.

Celebrat el corresponent Ple el dia 18 de desembre de 2001 i debatudes les esmenes presentades s'emet aquest dictamen.

II.- Contingut de la norma sotmesa a dictamen

El projecte de decret comença amb una exposició de motius en la qual es fa referència a les normes legals que legitimen aquesta disposició reglamentària. És a dir, principalment a la Llei 7/2001, de 23 d'abril, creadora de l'impost –i d'altra banda a les normes constitucionals, estatutàries i orgàniques que donen basament a la disposició legal– i també a la Llei 12/1999, de 23 de desembre, que crea el Fons de rehabilitació d'espais turístics.

Seguidament, en la mateixa exposició de motius, es concreten els aspectes que són regulats pel projecte de decret:

- Les exempcions, previstes a l'article 7 de la Llei 7/2001, que afecten a les persones menors de dotze anys i a les estades patrocinades per entitats públiques de qualsevol estat membre de la Unió Europea.
- Els règims d'estimació –directa i objectiva– per a la determinació de la base imposable.
- Les obligacions formals i documentals del contribuent i del substitut del contribuent.

El contingut del projecte de decret esquemàticament és el següent:

TÍTOL I

OBJECTE DEL DECRET

ASPECTES MATERIALS, PERSONALS I TEMPORALS DE L'IMPOST

Capítol I

Objecte del Decret

Article 1. Objecte del Decret

Naturalment "...és l'aprovació del reglament de desplegament de la Llei 7/2001, de 23 d'abril, de l'impost sobre les estades a empreses turístiques

d'allotjament, destinat a la dotació del fons per a la millora de l'activitat turística i la preservació del medi ambient”.

Capítol II

Aspectes materials: fet imposable i exempcions

Secció 1a. Fet imposable

Article 2. Fet imposable

Està “... constituït per les estades, comptades per dies, que hagi fet el contribuent als establiments de les empreses turístiques d'allotjament situats en el territori de les Illes Balears a què es refereix l'article 6.2 de la Llei 7/2001” tenint “...també la consideració d'empreses turístiques d'allotjament, les persones físiques o jurídiques que duguin a terme l'activitat d'arrendament de béns immobles i prestin addicionalment algun o alguns dels serveis complementaris propis d'un establiment hoteler com els de manutenció, manteniment, neteja d'habitacions, menjador, lloguer de vehicles o entreteniment”.

Secció 2a. Exempcions

Article 3. Estades de menors de fins a dotze anys d'edat

L'aplicació de l'exempció queda condicionada al compliment d'uns requisits:

- a) Emplenament del model de declaració de l'exempció.
- b) “Exhibició per part dels pares, tutors o acompanyants dels documents que acreditin la identitat, la nacionalitat i l'edat del menor” (passaport, llibre de família, document d'identitat i anàlegs).

Requisits a què han de ser acreditats “davant l'establiment turístic corresponent, el qual ha de conservar un exemplar del model de la declaració de l'exempció, i també una còpia dels documents identificatius del menor, de la factura o document anàleg i del justificant de pagament expedit a l'acompanyant o responsable del menor”.

Article 4. Estades subvencionades per programes socials

“L'exempció tindrà caràcter de prec”, la qual cosa implicarà que “l'exempció només serà d'aplicació si resulta prèviament sol·licitada pel contribuent o per qualsevol representant d'aquest davant la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts”. I per tant: “Juntament amb la sol·licitud, s'ha d'aportar còpia del document d'identificació del contribuent i de l'acreditació corresponent del fet que es tracta d'un programa social expedida per l'organisme públic competent.”

Si l'exempció és concedida abans de l'estada "...el contribuent o el seu representant ha d'acreditar-la davant l'establiment turístic d'allotjament en què realitzi l'estada, i n'ha de lliurar una còpia a fi que no li sigui aplicat l'impost". Tot aclarint que "Si l'exempció li és concedida posteriorment a l'estada, el contribuent pot sol·licitar a la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts la devolució de l'import corresponent a l'exempció que hagi satisfet al substitut..."

Capítol III

Aspectes personals: subjectes passius i responsables

Article 5. Contribuent

"Són subjectes passius de l'impost a títol de contribuents totes les persones físiques que realitzin una estada als establiments de les empreses turístiques d'allotjament situats en el territori de les Illes Balears a què es refereix l'article 6 de la Llei 7/2001". Aquest article 6 determina:

- Els hotels d'1 a 5 estrelles.
- Els hotels apartaments d'1 a 5 estrelles.
- Els apartaments turístics d'1 a 4 claus.
- Els habitatges turístics de vacances.
- Els càmpings o campaments de turisme.
- Els hotels rurals.
- Els establiments de turisme d'interior i els d'agroturisme.
- Els altres establiments que, d'acord amb la Llei 2/1999, de 24 de març, general turística de les Illes Balears, tenguin la consideració d'empresa turística d'allotjament.

Article 6. Substitut

"Tenen la consideració de subjecte passiu a títol de substitut del contribuent i estan obligats a complir les obligacions materials i formals establertes en aquest Decret les persones físiques i jurídiques, així com les entitats sense personalitat jurídica a què es refereix l'article 33 de la Llei general tributària, que siguin titulars de les empreses turístiques d'allotjament definides en l'article 6.2 de la Llei 7/2001." Aclarint que: "A aquests efectes, s'entendrà com a titular de l'empresa qui exerceixi de forma efectiva l'activitat turística d'allotjament en nom propi, amb independència dels drets que pugui tenir sobre l'immoble".

"En els supòsits d'arrendament de béns, a què es refereix l'article 6.3 de la Llei 7/2001 (3. *Tenen també, als efectes d'aquesta llei, la consideració d'empreses turístiques d'allotjament, les persones físiques o jurídiques que duen a terme l'activitat d'arrendament de béns immobles i presten addicionalment serveis*

complementaris propis d'establiment hotel·ler, com es determinarà reglamentariament), tendran la consideració de substituïts del contribuïent les persones físiques, jurídiques o entitats de l'article 33 de la Llei general tributària que realitzin de forma efectiva l'explotació de l'establiment turístic d'allotjament, en siguin o no titulars”.

Article 7. Responsables

Per determinar qui és també responsable de l'ingrés del deute tributari diu que “Responen solidàriament de l'ingrés del deute tributari derivat de les quotes devengades pels contribuïents les persones físiques, jurídiques i entitats de l'article 33 de la Llei general tributària que contractin, en nom propi i per compte dels contribuïents, les estades amb els titulars de les empreses turístiques d'allotjament o els immobles a què es refereix l'article 6 de la Llei 7/2001”.

Capítol IV

Aspectes temporals: meritació i exigibilitat

Article 8. Meritació

“...es merita amb cada estada realitzada per dia o fracció als establiments a què es refereix l'article 6 de la Llei 7/2001...”.

Article 9. Exigibilitat

“...el substituït ha d'exigir l'impost al contribuïent en començar l'estada, i aquest està obligat a satisfer-ne l'import”. “L'exigència de l'impost s'ha de fer mitjançant els documents justificatius del pagament a què es refereixen la regla segona de l'article 10 i la lletra b) de l'article 15 d'aquest Decret.”

TÍTOL II

QUANTIFICACIÓ DE L'OBLIGACIÓ TRIBUTÀRIA

Capítol I

Formes de determinació de la base imposable

Secció 1a. Determinació de la base imposable en règim d'estimació directa

Article 10. Regles per a la determinació de la base imposable en règim d'estimació directa

La base imposable de l'impost en règim d'estimació directa s'ha de determinar utilitzant les declaracions, els documents i els llibres de registre que determina aquesta secció.

Per això es preveuen una sèrie de regles que detallen les passes que s'han de fer. De manera resumida:

PRIMERA. Tota persona física que hagi de realitzar una estada ha d'emplenar, en arribar a l'establiment en què s'allotgi, una declaració.

SEGONA. Efectuada la declaració anterior, el substitut ha de determinar l'import a què ascendeix la quota tributària corresponent i ha d'expedir el document justificatiu del pagament de l'impost, el qual s'instrumentarà en un document distint al de la factura dels serveis d'allotjament prestats per l'establiment, i el substitut n'ha de conservar una còpia de cada un.

Es descriu el contingut mínim del model de justificant de pagament i les possibles particularitats (còpies del justificant, moment d'emissió, etc.).

TERCERA. Si el contribuent amplia els dies d'estada a l'establiment turístic en què s'allotja, haurà de formalitzar una declaració complementària a la inicial. I el substitut haurà d'emetre el corresponent justificant de pagament que complementarà l'anterior d'acord amb els dies d'estada addicionals.

QUARTA. Si el contribuent redueix els dies d'estada a l'establiment turístic en què s'allotja, haurà de formalitzar una declaració modificativa que substituirà la inicial. Igualment, el substitut haurà d'emetre un nou justificant de pagament que substituirà l'anterior d'acord amb els dies d'estada efectivament realitzats.

Article 11. Obligacions formals del substitut

El substitut del contribuent ha de dur i conservar de forma adequada els llibres de registre següents:

- a) Llibre de registre de declaracions rebudes i anul·lades.
- b) Llibre de registre de justificants de pagament emesos i anul·lats.
- c) Llibre de registre d'exempcions.
- d) Llibre de registre de declaracions complementàries rebudes.
- e) Llibre de registre de declaracions modificatives que generin dret a devolució.

El contingut requisits formals dels llibres de registre serà determinat per l'Ordre del conseller d'Hisenda i Pressuposts.

El substitut del contribuent a més dels anteriors llibres de registre, ha de conservar i guardar ordenats per dies i amb la separació adequada els documents següents:

- L'exemplar per al substitut de totes les declaracions presentades pels contribuents, incloses les declaracions complementàries i modificatives, i les d'exempció aplicables als menors de dotze anys d'edat.
- L'exemplar per al substitut dels justificants de pagament de l'impost.
- Còpia acreditativa de l'exempció dels contribuents que participin en un programa social.

Secció 2a. Determinació de la base imposable en règim d'estimació objectiva

Article 12. Àmbit d'aplicació

És molt ampli ja que el règim d'estimació objectiva de la base imposable de l'impost s'ha d'aplicar als substituïts del contribuent que siguin titulars d'empreses turístiques d'allotjament situades en el territori de les Illes Balears els establiments de les quals compleixin *qualsevol* dels requisits següents:

- a) que el còmput de tots els establiments turístics en què realitzin la seva activitat no superi les 5.000 places de capacitat, o
- b) que més del 20% del total de les places contractades l'any anterior ho hagi estat per intermediaris, majoristes o operadors de viatges.

Els que compleixin *alguna* de les circumstàncies citades han de determinar la base imposable d'acord amb el règim d'estimació objectiva, si no és que renunciïn a aplicar-lo durant el mes de desembre anterior al del començament de l'any natural a partir del qual hagi de tenir efecte. La renúncia té unes clares conseqüències: *La renúncia al règim d'estimació objectiva suposa la inclusió en l'àmbit d'aplicació del règim d'estimació directa per un període mínim de tres anys.* L'article parla a més del règim de la renúncia i de la seva revocació.

Article 13. Determinació dels signes, els índexs o els mòduls per a l'estimació de la base imposable

De conformitat amb allò establert a la Llei 7/2001, la determinació dels signes, els índexs o els mòduls que s'han d'utilitzar, la vigència i el sistema d'imputació d'aquests es fixarà mitjançant ordre del conseller d'Hisenda i Pressuposts a proposta de la Comissió Mixta d'Avaluació.

Article 14. Comissió Mixta d'Avaluació

Té per objecte formular al conseller d'Hisenda i Pressuposts la proposta dels signes, els índexs o els mòduls que s'han d'utilitzar per determinar la base imposable en règim d'estimació objectiva, així com la vigència i el sistema d'imputació d'aquests. També pot proposar, abans d'acabar el període de vigència, la revisió dels signes, els índexs o els mòduls ja fixats.

La proposta que formuli s'ha de fonamentar en els informes i els estudis dels sectors afectats, així com en els resultats del seguiment efectuat per la mateixa Comissió sobre la implantació i la repercussió de l'impost.

Està integrada per:

- El conseller d'Hisenda i Pressuposts o la persona en qui delegui, que actuarà com a president.
- El conseller de Turisme o la persona en qui delegui.

- El secretari general tècnic de la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts o la persona en qui delegui.
- El secretari general tècnic de la Conselleria de Turisme o la persona en qui delegui.
- Un funcionari del Departament Juridicocreditari de la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts designat pel conseller d'Hisenda i Pressuposts, que actuarà com a secretari.
- Dos representants de la Confederació d'Associacions Empresarials de Balears.
- Dos representants de la Petita i Mitjana Empresa de Balears.

Podran assistir a les seves reunions amb veu però sense vot les persones que es consideri convenient, i es podran demanar els informes que es considerin oportuns i designar grups de treball per desenvolupar estudis de caràcter específic.

Aquesta Comissió s'ha de reunir en sessió ordinària almenys una vegada l'any i el president ha de fer la convocatòria amb una antelació mínima de quaranta-vuit hores, en la qual ha de constar l'ordre del assumptes per tractar.

El president de la Comissió pot convocar sessió extraordinària sempre que ho consideri oportú o quan ho sol·licitin almenys tres membres de la Comissió.

Perquè es constitueixi de manera vàlida serà necessària la presència de la meitat més un dels membres.

Els acords s'han d'adoptar per majoria simple dels assistents. El vot particular dels membres discrepants s'ha de fer constar a l'acta que s'estengui en acabar la sessió.

Supletòriament serà aplicable el que estableix la legislació reguladora dels òrgans col·legiats de l'Administració autonòmica de les Illes Balears i, en defecte d'aquesta, el disposat en el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre del procediment administratiu comú.

Article 15. Obligacions formals del substitut

En el règim d'estimació objectiva implica el compliment de les següents obligacions fiscals:

- a) "Conservar els justificants dels signes, els índexs o els mòduls utilitzats per determinar la base imposable."
- b) "Conservar els documents justificatius del pagament de l'impost, que poden ser substituïts per la factura dels serveis d'allotjament prestats, en la qual ha de figurar de manera expressa i separada l'import de l'impost, en els casos en què així sigui requerit pel contribuent."

Secció 3a. Determinació de la base imposable en règim d'estimació indirecta

Article 16. Àmbit d'aplicació

S'ha d'aplicar d'acord amb el que disposa pel que fa al cas la Llei general tributària. I l'Administració tindrà en compte preferentment els signes, els índexs i els mòduls que s'hagin establert per a la determinació de la base imposable en règim d'estimació objectiva.

Capítol III

Quota tributària

Article 17. Determinació de la quota tributària

“La quota tributària de l'impost s'obté d'aplicar a la base imposable els tipus de gravamen continguts a l'article 14 de la Llei 7/2001.”

TÍTOL III

NORMES DE GESTIÓ

Capítol I

Obligacions censals

Article 18. Cens de substituïts

Els substituïts del contribuent han de presentar una declaració censal de començament, modificació o cessament de l'activitat davant la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts, segons model oficial.

L'esmentada declaració haurà de contenir necessàriament les dades següents:

- a) *Nom i llinatges o raó o denominació social completa.*
- b) *Número d'identificació fiscal.*
- c) *Domicili.*
- d) *Nombre d'establiments turístics gestionats pel substituït amb la seva completa identificació que inclourà, segons els casos, tipus i categoria de l'establiment, nom comercial, direcció, nombre de places i període d'obertura.*

Amb aquestes dades de les declaracions censals, la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts formarà un cens de substituïts del contribuent.

Capítol II

Gestió de l'impost en règim d'estimació directa i en règim d'estimació objectiva

Secció 1a. Gestió de l'impost en règim d'estimació directa

Article 19. Declaració liquidació quadrimestral i declaració resum anual

S'ha de dur a terme mitjançant declaració liquidació en què el substitut del contribuent procedirà a determinar la quota tributària corresponent i al seu ingrès d'acord amb unes regles. Què són:

- *S'ha de presentar una declaració liquidació per cada establiment d'allotjament que exploti el substitut del contribuent.*
- *El període de liquidació serà quadrimestral, i s'hauran de presentar les declaracions liquidacions i ingressar la quantia corresponent en els terminis següents:*
 - *La corresponent al quadrimestre de gener a abril, entre l'1 i el 20 de maig.*
 - *La corresponent al quadrimestre de maig a agost, entre l'1 i el 20 de setembre.*
 - *La corresponent al quadrimestre d'octubre a desembre, entre l'1 i el 20 de gener de l'any següent.*

A més els substituïts dels contribuents han de formular una declaració resum anual, que s'ha de presentar conjuntament amb la declaració liquidació corresponent al darrer període de liquidació de cada any.

Article 20. Forma i lloc d'emplenament de les declaracions i ingressos

Les declaracions liquidacions i la declaració resum anual a què es refereix l'article anterior s'han d'emplenar en el model oficial i la presentació de les declaracions liquidacions i l'ingrès corresponent es pot realitzar directament davant els òrgans competents de la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts o a través d'entitats col·laboradores que hagin estat autoritzades.

Secció 2. Gestió de l'impost en el règim d'estimació objectiva

Article 21. Declaració liquidació anual i ingressos a compte

S'ha de dur a terme mitjançant declaració liquidació en què el substitut del contribuent ha de determinar la quota tributària corresponent i ha d'ingressar-la d'acord amb unes regles. Què són:

- *S'ha de presentar una declaració liquidació per cada establiment d'allotjament que exploti el substitut del contribuent.*
- *El període de liquidació serà anual. No obstant això, el substitut haurà de realitzar dos ingressos quadrimestrals a compte en els terminis següents:*
 - *El corresponent al quadrimestre de gener a abril, entre l'1 i el 20 de maig.*
 - *El corresponent al quadrimestre de maig a agost, entre l'1 i el 20 de setembre.*

Els ingressos a compte s'han de calcular, cada un, en el 25% de la quota resultant de l'aplicació dels signes, els índexs o els mòduls vigents a la data d'1 de gener de l'any en curs.

En cas que s'hagi iniciat l'activitat amb posterioritat a l'1 de gener, es prendrà com a ingrés a compte el percentatge del 15% de la quota resultant de l'aplicació dels signes, els índexs i els mòduls vigents a la data de començament d'activitat.

“En la declaració liquidació anual s'hi ha de fer constar la quota anual derivada del règim d'estimació objectiva, de la qual s'han de llevar les quantitats abonades com a ingressos a compte. Aquesta declaració liquidació s'ha de presentar entre l'1 i el 31 de gener de l'any següent.”

Article 22. Forma i lloc d'emplenament de les declaracions i ingrés

S'ha d'emplenar en el model oficial i la presentació de les declaracions liquidacions i els ingressos corresponents es pot realitzar davant els òrgans competents de la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts o a través d'entitats col·laboradores que hagin estat autoritzades.

Capítol III

Altres normes de gestió de l'impost

Article 23. Liquidació dictada per l'Administració

Es preveu l'incompliment de l'obligació de declarar “Quan el substitut del contribuent no presenti les declaracions liquidacions en els terminis prevists en aquest Decret, l'Administració, d'ofici, pot girar-li la liquidació provisional que correspongui, d'acord amb el que estableix l'article 123 de la Llei general tributària.”

Article 24. Òrgans competents

Òbviament, “Les funcions de gestió, comprovació i inspecció de l'impost, així com la imposició de les sancions pertinents, s'exercitaran pels òrgans competents de la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts”.

Disposició transitòria única

Durant el primer mes des de l'entrada en vigor d'aquest Decret es fixaran i es publicaran, de conformitat amb el que preveu l'article 13 d'aquest mateix Decret, els signes, els índexs o els mòduls que hagin de ser aplicats des de _____ fins a _____ per determinar la base imposable de l'impost en règim d'estimació objectiva, sense perjudici de la possibilitat de revisió establerta a l'article 14.1 d'aquest Decret.

Disposició final primera

Es faculta el conseller d'Hisenda i Pressuposts per dictar les disposicions que siguin necessàries per desplegar aquest Decret.

Disposició final segona

Aquest Decret entrarà en vigor després d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears, el _____.

III.- Observacions generals

1ª.- Una primera qüestió ha de ser tractada que pot semblar de caràcter formal però que clou en el seu si un aspecte fonamental per tal de determinar l'abast competencial del Consell Econòmic i Social.

La sol·licitud de la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts es fonamenta sobre la previsió normativa de la lletra b), paràgraf Primer, del núm. 1 de l'article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del CES, el qual regula la funció del Consell de: "*b) Emetre dictamen amb caràcter facultatiu i no vinculant, en relació amb (...) Projectes de disposicions administratives que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.*"

Veiem que des del punt de vista de la Conselleria que demana el parer del Consell, es considera que no hi ha cap obligació preceptiva de demanar, sinó que, "facultativament" s'opina que –únicament– és convenient sol·licitar del CES el seu dictamen "als efectes oportuns". D'altra banda, si analitzem acuradament l'articulació legal que fonamenta la petició, hi ha un ple convenciment de la Conselleria sol·licitant sobre la naturalesa de la norma sobre la qual s'ha de dictaminar. En altres paraules, es demana facultativament un dictamen sobre una norma que és qualificable de disposició administrativa (perquè és un decret) de naturalesa socioeconòmica (ja que no és qualificable de norma laboral ni d'ocupació).

Així doncs es considera per la Conselleria que sol·licita el dictamen, que no estem davant del cas previst en el núm. 1, lletra a), paràgraf Primer, del mateix article que suposa que s'han de: "*a) Emetre dictamen amb caràcter preceptiu i no vinculant, en relació amb les matèries següents: Primer.- Avantprojectes de llei i projectes de decrets que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, tret de l'avantprojecte de llei de pressuposts generals.*"

Si és així com hem exposat, arribem a la conclusió que hi ha una certa incoherència en la conducta seguida per qui sol·licita ja que, si com es reconeix per la Conselleria –amb la seva sol·licitud– la norma a informar és una norma socioeconòmica (si es considerés que la norma no té aquesta naturalesa ja no s'encetaria el tràmit) i es tracta d'un projecte de decret, és evident, des de la literalitat de la Llei, que el capítol pel qual s'hauria d'haver demanat el dictamen del Consell és el del dictamen preceptiu del núm. 1, lletra a), paràgraf Primer de l'article 2.

Per tant, s'ha de determinar com a pauta de conducta a seguir davant aquest Consell que, sempre que pels legitimats a sol·licitar el seu dictamen, sigui considerada una norma com a laboral, d'ocupació o socioeconòmica i aquesta tingui el rang pertinent (projecte de decret o avantprojecte de llei), preceptivament s'ha de demanar el parer de la nostra Institució.

2^a.- L'altra qüestió relacionada amb la primera que ens hem de plantejar és la de la naturalesa del projecte de decret sobre el qual es dictamina. Si, com considera el sol·licitant, estem davant d'una norma socioeconòmica o, contràriament, la norma no té els elements que possibilitin aquesta qualificació.

No podem establir com a criteri general l'exclusió o inclusió de totes les normes tributàries entre la possible relació de normes socioeconòmiques que romanen dins de les atribucions del Consell.

Si atenem a la conducta del CES de l'Estat, s'ha d'aclarir que aquest compta amb una comissió de treball permanent destinada a la matèria –Comissió d'Economia i Fiscalitat– i, en nombroses ocasions ha dictaminat sobre qüestions normatives de molt diversa naturalesa tributària (vegeu com exemple el dictamen del 3 d'octubre de 2001, sobre l'avantprojecte de *mesures fiscals*, administratives i de l'ordre social), fent assenyades observacions sobre el sistema tributari de l'Estat. Al tall d'aquesta qüestió, precisament el CES de les Illes Balears té previst que la Comissió de Treball Permanent d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient, regulada al núm. 2 de l'article 26 del seu reglament es dediqui, entre d'altres temes, a la fiscalitat.

Però tot i així tenim consciència clara que les normes tributàries que perfilen figures impositives destinades a fins predeterminats de naturalesa social – impostos finalistes–, han de tenir la consideració de normes socioeconòmiques i, per tant, han de ser objecte de dictamen, ja que suposen peces de gran importància en la construcció d'una determinada política econòmica, com d'altra banda, en caràcter general, reconeix l'article 4 de la LGT.

Vista l'estructura i contingut del projecte de decret sotmès a dictamen és clar que aquest pot ser qualificat com a norma tributària pura. Aquesta norma reglamentària té la seva base amb una norma legal que conté tots els aspectes socioeconòmics de la matèria tributària regulada. En resum, el projecte de decret es limita a perfilar els elements descriptius i de gestió de l'impost creat per la Llei 7/2001, eludint la clarificació dels aspectes socioeconòmics, especialment del destí dels fons recaptats a través de la seva aplicació. Des d'aquest punt de vista s'ha de concloure que si bé la norma té un fons socioeconòmic evident, aquest està expressat dins de la llei que li dóna fonament, limitant-se a desplegar els aspectes de recaptació dels medis que nodriran l'activitat socioeconòmica a desplegar. En altres paraules, tots els aspectes que regula la Llei 7/2001 en el seu article 19 dedicat a la "Destinació de la recaptació" de l'impost, que són els veritables aspectes socioeconòmics de la figura tributària no són tractats en el projecte de decret.

Aquestes qüestions tenen influència a l'hora d'elaborar el present dictamen, en els aspectes següents:

- a) S'ha de tenir present, en l'elaboració del present dictamen, que el decret desplega parcialment la Llei 7/2001, de 23 d'abril, aprovada definitivament pel Parlament de les Illes Balears, text que es troba sotmès a recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Consell de Ministres el 30 de juliol de 2001.
- b) La norma sobre la qual es demana el parer del CES és el projecte de decret de desplegament i no la norma legal de la qual deriva. En aquest sentit la coherència processal veda fer una anàlisi sobre una altra norma. Així doncs, tot i que es puguin fer referències a la Llei 7/2001, aquestes han d'ésser enteses com a simples i obligades al·lusions.

Degut en això, ens limitarem a fer les consideracions socioeconòmiques que entorn al projecte de decret i la documentació que l'acompanya podem fer, procurant eludir els aspectes de caràcter purament jurídic que, per aplicació de la llei, han de ser analitzats pel Consell Consultiu.

III.- Observacions particulars

1^a.- Entrant en l'anàlisi de la norma, farem observacions de cada un dels aspectes que particularment desplega. Segons el seu text són tres les qüestions que han de centrar la nostra atenció:

a.- Les exempcions, previstes a l'article 7 de la Llei 7/2001, que afecten a les persones menors de dotze anys i a les estades patrocinades per entitats públiques de qualsevol estat membre de la Unió Europea.

Quan en aquesta primera qüestió –tractada directament en els articles 3 i 4 de projecte de decret– considerem que de forma general pateix d'un excessiu burocratisme. Tant pel que fa a l'article 3 dedicat als menors de 12 anys, com pel que fa a les estades patrocinades, es creen obligacions de sol·licitud, arxiu i acreditació dels extrems fàctics en els quals es basa l'exempció que resulten excessius i que crearan –segurament– gran quantitat d'incidències dins d'un marc empresarial que no és el més apropiat per buscar i donar les solucions oportunes. Així doncs hem de recomanar que en aquest cas el projecte de decret opti per refermar les exempcions que la Llei sanciona i obri una línia d'acreditació més lleugera, evitant la duplicitat d'acreditacions d'unes condicions que reuneixen els contribuents i que possiblement ja són acreditades en fer el seu viatge a la nostra comunitat.

D'altra banda quant les expedicions de viatgers inclosos a programes socials (de la tercera edat o minusvàlids) organitzades per entitats públiques de serveis socials de qualsevol estat membre de la Unió Europea haurien d'ésser excloses sense necessitat de fer cap tipus de tramitació, sempre i quan l'administració pública organitzadora del viatge certifiqués la condició d'estada

subvencionada. D'aquesta certificació general, s'hauria de derivar l'exempció de tots els contribuents inclosos en el "paquet turístic", amb independència dels dies d'estada.

b.- Els règims d'estimació –directa i objectiva– per a la determinació de la base imposable.

Aquesta matèria constitueix pràcticament tot el títol II del projecte de decret i considerem que és l'extrem de més importància tractat per la norma reglamentària. No de bades els mètodes de determinació de la base imposable són els medis i instruments destinats a mesurar en cada cas el fet real dut a terme per un subjecte passiu que és subsumible en el fet imposable de l'impost. La transcendència d'aquests mètodes deriva que a través d'ells s'obté la base imposable legalment definida o, si no són correctes, una magnitud diferent a la legal i aliena al sistema tributari.

De l'anàlisi dels preceptes que tracten aquesta matèria –articles 10 a 16– són derivables unes observacions.

Hi ha un desequilibri notori entre el sistema d'estimació directa i el d'estimació objectiva. Els substituïts són –degut al contingut de l'article 12– materialment empesos al sistema d'estimació objectiva. Pot dir-se que, atès l'àmbit d'aplicació d'aquest sistema, el reglament el converteix en regla general front a l'estimació directa que esdevé –de la seva teòrica posició com a mètode de determinació més pròxim de la realitat tributària– en un mètode excepcional o supletori. L'estimació directa serà, evidentment, un sistema minoritari només aplicable a aquells substituïts que no assoleixen els determinants numèrics d'aplicació de l'article 12 del projecte. Si més no un sistema aplicable en aquells substituïts que facin renúncia del sistema d'estimació objectiva.

Per els substituïts que siguin empreses petites, amb poca estructura organitzativa, la renúncia al sistema d'estimació objectiva –article 12 núm. 2– és quasi una sanció ja que el sistema d'estimació directa incorpora un seguit d'obligacions formals i documentals –article 11– que obligaran a una dedicació de gestió inassolible dins del ritme organitzatiu normal i que, amb tota probabilitat, es traduirà en un cost més alt d'aquesta gestió.

La persistència en la determinació per estimació objectiva fa menys directa la imposició i més allunyada de la realitat tributària, exacerbant els aspectes més recaptadors de la figura tributària.

c.- Les obligacions formals i documentals del contribuent i del substituït del contribuent.

En general –ja ho hem dit abans– considerem que el tractament que es fa de la gestió dels sistemes d'estimació és –exclòs el d'estimació indirecta– massa burocràtic i recomanem un alleujament de la tramitació i de les obligacions documentals de l'impost.

2^a.- Des del punt de vista econòmic la documentació complementària (núm. E 25/01) aportada per la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts (CHP) (Sortida CHP núm. 13018/2001) adjunta, entre d'altres documents, una Memòria econòmica de l'impost sobre les estades en empreses turístiques (IE). En aquesta Memòria es fa constar els costos previsibles que ha de suportar la comunitat autònoma de les Illes Balears, i, en particular, el Departament Jurídic Tributari de la Conselleria d'Hisenda i Pressupost, com a conseqüència de la aplicació de l'impost.

La Memòria Econòmica –exclusivament reglamentària– analitza els costos de personal per a la gestió, comprovació i inspecció de l'impost i els costos dels serveis exteriors amb l'objecte de prestar un servei eficaç i eficient en la gestió de l'impost. L'avaluació total d'aquests costos s'estima en 1.273.054,97 euros, la qual cosa, representa aproximadament un 2% del valor de la recaptació prevista per l'impost (v. Nota 1), però, no té en compte els costos que haurà de suportar el substitut, que són molt superiors¹.

L'impost sobre les estades a empreses turístiques d'allotjament, destinat a la dotació del fons per a la millora de l'activitat turística i la preservació del medi ambient és un impost finalista que es destinarà a la dotació del Fons de rehabilitació turística creat per la Llei 12/1999, de 23 de desembre. En aquest sentit val la pena recollir la proposta d'estabilització fiscal realitzada per l'estudi de Sa Nostra, consistent en suggerir que la inversió pública finançada amb el Fons es realitzi de manera contracíclica, donat el caràcter fortament cíclic que presenta l'economia balear. També s'hauria de tenir en compte les dades sobre l'evolució de l'ocupació i l'estacionalitat del mercat de treball de Balears a l'hora d'activar les inversions previstes pel Fons de rehabilitació turística.

Semblaria adient també aprofundir en la reflexió sobre la valoració i percepció per part dels turistes i de la població resident de l'aplicació de l'impost com instrument per reduir les externalitats negatives del turisme i d'introducció de nous hàbits de consum turístic més respectuosos amb el medi ambient².

IV.- Conclusions

Al llarg del dictamen s'han anat donant les opinions que de manera consensuada aquest Consell emet, respecte del contingut del projecte de decret de desplegament de la Llei 7/2001 i a elles ens remetem.

Palma, 18 de desembre de 2001.

¹ Tenen la consideració de subjecte passiu a títol de substitut totes les persones físiques, jurídiques o entitats que realitzin de forma efectiva l'explotació de l'establiment turístic d'allotjament, en siguin o no titulars (Art.6 del Projecte de decret sobre el desplegament del IE). En aquest sentit a Balears existeixen 2.486 establiments legalitzats, que hauran d'implementar sistemes de gestió del IE de forma més o menys centralitzada o fins i tot subcontractar la gestió del IE. Aquesta diversitat de situacions fa molt difícil establir una quantificació d'aquests costos de gestió, però, en qualsevol cas, no es poden negligir, i seran molt superiors als costos de gestió del Departament Jurídic Tributari de la CHP, que són els únics que recull la Memòria econòmica.

² v. C. Manera, Una reflexió sobre l'aplicabilitat d'una "ecotaxa" a l'economia de les illes balears, pp. 41-54, ¿A qué llamamos ECOTASA? Compilación Gabinete Técnico CC.OO. Illes Balears

Vist i plau El President

El secretari general

Francesc Obrador Moratinos

Pere Aguiló Crespi

Dictamen núm. 02/2001 del Consell Econòmic i Social sobre el Projecte de decret pel qual es regula l'adscripció, la composició i el règim de funcionament del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears.

Antecedents

1. Vista la sol·licitud de dictamen, presentada el 28 de novembre de 2001, de l'Il·lm. Sr. Sebastià Rechach i Genovard, secretari general tècnic de la Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria, i atès allò que preveu la Norma de funcionament intern aprovada pel Ple extraordinari del Consell Econòmic i Social del 20 de novembre de 2001, en el seu punt 1 i 1.2., la Presidència del Consell, un cop escoltat el serveis tècnics, ha optat per aplicar a l'esmentada sol·licitud respecte del projecte de decret pel qual es regula l'adscripció, la composició i el règim de funcionament del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears, la tramitació especial prevista per aquests supòsits en la dita Norma de funcionament intern, notificant-ho a tots els consellers.
2. Aquesta decisió es basa en el caràcter de norma exclusivament organitzativa que té el projecte de decret pel qual es regula l'adscripció, la composició i el règim de funcionament del Consell Assessor de Comerç de les Illes Balears i, degut en això, es considera que el projecte de decret no regula cap matèria socioeconòmica, laboral o d'ocupació que, el cap i a la fi és el contingut material de l'activitat consultiva del Consell Econòmic i Social segons el núm. 1, lletra a), Primer de l'article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, tot i que, el projecte de decret, faci referència a l'entramat organitzatiu de l'acció de govern que en matèria de comerç ha de portar endavant la conselleria competent en la matèria.

Consideracions

No obstant el que fonamenta la decisió presa per la Presidència i s'exposa en el núm. 2 dels antecedents d'aquest dictamen s'han de fer un seguit de consideracions al text que s'ha sotmès al parer d'aquest Consell:

a.- L'òrgan que es regula en el projecte de decret és una creació de la Llei 11/2001 de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears, creant-se en l'article 11 de la norma "...com a òrgan consultiu del Govern en les matèries regulades en aquesta llei". Vistes les seves competències, determinades en el núm. 2 del dit article, pot entendre's que l'òrgan té una funcionalitat mixta que es troba entre la participació institucional i la consulta.

La legitimació del projecte de decret objecte de dictamen, la trobem en el núm. 3 de l'article 11, on s'especifica que la composició i el règim de funcionament del Consell Assessor "...seran determinats reglamentàriament, si bé es tindrà en compte que el nombre màxim de membres no ha de ser superior a quinze i que hi haurà representació dels agents econòmics i socials, així com dels consumidors i de les administracions territorials de les Illes Balears".

El projecte de decret tracta de la composició del Consell Assessor en el seu article 2, volent reflectir la disposició legal i, a criteri d'aquest Consell Econòmic i Social, ho fa amb una certa confusió.

En efecte, pel que fa als "agents econòmics i socials", suposem que la traducció reglamentari que es vol fer d'aquesta expressió legal és la més habitual, tot entenent que es tracta de les organitzacions empresarials i organitzacions sindicals. Per això entenem que s'haurien d'usar aquestes dues expressions, respectivament, a la lletra d) i a la lletra f) del núm. 1 de l'article 2 del projecte de decret, rebutjant-se les expressions "...associacions professionals de comerciants..." i "...Federacions Sindicals...".

D'altra banda les dues expressions usades –de manera impròpia– són qualificades, en ambdós casos, per l'expressió "...més representatives...", refermant l'al·lusió implícita de la norma reglamentaria a les organitzacions sindicals i empresarials, contemplades des del punt de vista de l'àrea jurídicolaboral, en la qual, el concepte de "més o de major representativitat" rep una definició clara. Així doncs, les lletres d) i f) del núm. 1 de l'article 2, haurien d'incloure expressions clares i homologades normativament que no produïssin confusió en la seva aplicació. A títol d'exemple, a criteri d'aquest Consell Econòmic i Social, s'hauria de parlar de d) *Quatre vocals en representació de les organitzacions empresarials més representatives de les Illes Balears* i f) *Quatre vocals en representació de les organitzacions sindicals més representatives de les Illes Balears*.

Si el que es vol, per la conselleria que ha elaborat el projecte de reglament, és que hi hagi una clara referència al sector del comerç i fer que la composició del Consell Assessor tingui una clara conformació sectorial, no veiem cap impediment a qualificar les expressions apuntades, atorgant-li a cada una d'elles aquesta naturalesa. També, a títol d'exemple, podem apuntar les següents redaccions possibles: d) *Quatre vocals en representació de les associacions empresarials del sector del comerç, integrades a les organitzacions empresarials més representatives de les Illes Balears* i f) *Quatre vocals en representació de les federacions sindicals del comerç de les organitzacions sindicals més representatives de les Illes Balears*.

Per tal d'arrodonir les observacions que fem quan a les lletres d) i f), cal apuntar que la major representativitat implica una proporcionalitat i està basada, quant a les organitzacions sindicals en allò que disposa l'article 6 de la Llei Orgànica de Llibertat Sindical i, pel que fa a les organitzacions empresarials, en la disposició addicional sisena de la Llei de l'Estatut dels Treballadors. D'aquestes normes resulta deduïble que la major representativitat s'atorga a les organitzacions empresarials i sindicals que tinguin la consideració

de federacions d'associacions empresarials o sindicals (anomenades també de segon grau) i que aquesta singular posició jurídica atén a determinada quantificació, la qual cosa implica, com hem dit, una proporcionalitat. És a dir, que sempre que es planteja el repartiment de llocs a ocupar per aquestes organitzacions empresarials o sindicals és convenient fer al·lusió a aquesta proporcionalitat i és freqüent veure a les normes acotacions del següent estil: *organitzacions empresarials/sindicals més representatives de les Illes Balears, en proporció a la seva representativitat*. Acotacions que en aquest cas són, des del punt de vista d'aquest Consell Econòmic i Social, ben necessàries, ja que assegurin una correcta i objectiva distribució dels llocs del Consell Assessor que es crea reflectint perfectament, des de l'àmbit dels "agents econòmics i socials" la realitat de les Illes Balears.

Finalment, suposem que la referència que es fa en la lletra e) a les "associacions professionals de grans empreses de distribució", s'ha d'entendre com una al·lusió a les associacions empresarials que s'hagin constituït en aquest subsector comercial i, per això, considerem més adient per claredat fer ús d'aquesta última denominació.

b.- Quant a les funcions, per part d'aquest Consell Econòmic i Social, es volen fer dues observacions.

La primera de caràcter formal, tot considerant que la tècnica d'enumeració adoptada no és la més clara, entenent que, respecte de les atribucions competencials que ja venen incloses en la llei que desplega el reglament, s'hauria d'haver optat per la reproducció literal; si més no fer l'aclariment d'alguna qüestió, però, l'estructura adoptada no ajuda a veure amb claredat el ventall competencial del Consell Assessor (separar per número i després per lletra amb un infinitiu, quan la llei no ho fa).

La segona de nivell de coordinació, respecte a la competència prevista en la lletra d) del núm. 2 de l'article 3. Entenem que la qüestió hauria d'ésser coordinada –en el nivell polític i administratiu adient– amb l'elaboració del calendari laboral de festes, per tal de no crear confusió entre els dies de festa i els d'obertura comercial. Si s'arribés a un correcte nivell de coordinació, tant a dins de l'opinió pública com entre els treballadors i empresaris del sector del comerç hi hauria, un coneixement més clar de la informació comercial que beneficiaria als consumidors i usuaris destinataris finals de l'activitat comercial.

c.- En caràcter general, s'entén que l'estructura normativa no és gaire eficient i l'expressió un xic confusa. Creiem que aquesta feblesa es veu clarament a l'article 4 núm. 1, dedicat al règim intern on l'excepció es converteix en regla general. És a dir pensem que el Consell Assessor com a mínim s'ha de reunir tres cops a l'any (regla general) i que pot reunir-se totes les vegades que siguin necessàries (excepció); en canvi l'expressió reglamentària és exactament la contrària.

Finalment s'han detectat incorreccions gramaticals que, amb tota seguretat, seran superades un cop sigui aportat el reglament al corresponent Consell de Govern.

El president del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

Palma, 7 de desembre de 2001

Dictamen núm. 03/2001 del Consell Econòmic i Social sobre el Projecte de decret pel qual es modifica el decret 29/1997, de 18 de febrer, pel qual s'estableix el marc normatiu de les ajudes per als sectors comercial, industrial i de serveis del les Illes Balears.

I.- Antecedents

1er.- El dia 4 de desembre de 2001 es presenta en el registre d'entrada d'aquest Consell, sol·licitud de l'Illm. Sr. Sebastià Rechach Genovart, secretari general tècnic de la Vicepresidència Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria del Govern de les Illes Balears, interessant l'emissió de dictamen sobre el Projecte de decret que s'ha referenciat.

2on.- Un cop examinat pels serveis tècnics del CES el contingut del projecte esmentat, basant-se en el principi d'economia procesal, la Presidència opta per aplicar el procediment resumit d'emissió dels dictàmens previst a l'apartat b) del paràgraf 1.1, del núm. 1, de la Norma de Funcionament Intern aprovada pel Ple extraordinari del CES del 20 de novembre de 2001 comunicant-ho a tots els senyors consellers.

Igualment, per tal d'emetre el dictamen amb una informació i base suficient, el dia 13 de desembre de 2001, es reclama documentació complementària que es aportada el 19 de desembre.

II.- Observacions Generals

Abans d'entrar en l'anàlisi de caràcter general volem fer una observació a l'exposició de motius del projecte de decret, entenent que en la mateixa s'ha de fer cita de que ha estat escoltat aquest Consell Econòmic i Social.

Dins d'aquesta mateixa línia observem que la denominació del decret no és la més apropiada, ja que la norma que es diu modificada es derogada expresament en la seva disposició derogatòria. Per tant aquest decret no modifica sinò que substitueix integrament el decret del 1997.

Des d'un punt de vista general dictaminem:

1ª.- El Projecte Decret (/2001), pel qual es modifica el Decret 29/1997, de 18 de febrer, pel qual s'estableix el marc normatiu de les ajudes per als sectors

comercial, industrial i de serveis de les Illes Balears, ve motivat pels canvis introduïts pel Reglament (CE) núm. 69/2001 de la Comissió, de 12 de gener de 2001, relatiu a l'aplicació dels articles 87 i 88 del Tractat de la CE a les ajudes "mínimes", que és d'aplicació durant el període 2001-2006; pel Reglament (CE) núm. 70/2001 de la Comissió, de 12 de gener de 2001, relatiu a l'aplicació dels articles esmentats del Tractat CE a les ajudes estatals a les petites i mitjanes empreses i, finalment, per la Llei 4/1999, de modificació de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

En el seu article 1 el Decret defineix el seu objecte: consolidar el teixit empresarial, augmentar la competitivitat de les empreses i, com a conseqüència d'això, afavorir l'ocupació i la creació de riquesa.

Entenem seguint les recomanacions de l'Agenda Social Europea (ASE), aprovada en el Consell Europeu de Niça, que existeix un ampli consens a l'entorn de l'idea de que només les polítiques que fomentin les sinergies i la interacció positiva entre el creixement econòmic, l'ocupació i la cohesió social generaren més competitivitat i dinamisme de les empreses, més ocupació de qualitat i més consolidació del model social europeu. És en aquest sentit que el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears vol plantejar les següents observacions generals.

El Projecte Decret (/2001) estipula en els seu article 2, en el que s'estableix l'àmbit d'aplicació, que: "els beneficiaris de les subvencions que es regulen en aquest Decret són totes les petites i mitjanes empreses, les associacions, les entitats públiques o les privades sense ànim de lucre, ubicades a les Illes Balears i que tinguin per objecte el comerç, la indústria o els serveis"

En l'article 5 es considera petita i mitjana empresa (PIME), la unitat econòmica amb personalitat física o jurídica que en el moment de la sol·licitud reuneixi els requisits següents:

- Que ocupin menys de 250 persones.
- Que tinguin un volum de negocis anual no superior a 40 milions d'euros, o bé un balanç general no superior a 27 milions d'euros.
- Que acompleixin el criteri d'independència tal com es defineix a l'article 6.

Aquest àmbit d'aplicació del Decret és molt important ja que agrupa a la major part de les empreses de Balears. El Decret només exclou a les empreses que ocupin més de 250 persones que, a Balears, només representen el 16% del total d'ocupats segons la dimensió del centre i, per omissió, a les que es dediquen a l'activitat primària (que només representen l'1% del PIB regional).

Això fa que la situació econòmica del conjunt de les empreses afectades és molt divers. Així, segons dades de l'Informe Econòmic i Social de les Illes Balears de "Sa Nostra" 2001, podem trobar diferències de creixement econòmic de quasi bé 13 punts percentuals dins del sector secundari, a diferències de més de 10 punts percentuals en els serveis.

2^a.- Aquesta diversitat de situacions econòmiques que es poden donar entre les empreses de les diferents branques productives en raó de la seva pròpia especialització productiva, i de com els hi pot afectar en major o menor mesura l'actual situació de *creixement alentit* (v. Conclusions de la Presidència del Consell Europeu de Laeken sobre la situació econòmica general i perspectives), es podria tenir en compte a l'hora de definir els criteris de valoració de les sol·licituds (apartat h) de l'article 13 del Decret.

3^a.- Es poden fer altres observacions generals. Tal com ja va definir en el seu moment el model EXCEL del Ministeri d'Indústria i l'IMPI (1993), l'avantatge competitiu en un context de globalització i obertura creixent dels mercats pel sistema productiu de les PIMES a Balears, s'hauria de recolzar en la cultura de la qualitat i no en la cultura de competir en preus. En la cultura de la qualitat l'avantatge competitiu s'obté –entre d'altres vies– per la via de les inversions en intangibles, que permeten col·locar en els mercats el mateix producte o servei que la competència, però, generant al consumidor un valor afegit més alt, per la qual cosa, el consumidor està disposat a pagar un preu més elevat. Aquest diferencial de preus positius cap els productes de més qualitat no representen pèrdues de quota de mercat, sinó tot el contrari, reflecteixen una major fidelització del consumidor, la qual cosa, permet estabilitzar i assegurar la producció de les empreses més competitives, que són aquelles que generen més valor afegit per unitat produïda, i, més ocupació estable i de qualitat, amb salaris més alts, i, en definitiva, més cohesió social. Per assegurar un creixement autosostingut al llarg del temps en l'actual context de globalització dels mercats, s'ha d'apostar, doncs, per la via del creixement basat en la cultura de la qualitat. Això pressuposa les següents consideracions addicionals:

- Tenir especialment en compte a Balears per la nostra especialització productiva en el turisme, les directrius emanades de les noves estratègies pel creixement sostenible com la Declaració de Río de 1992, les del Consell Europeu de Gotemburg de juny de 2001, i, l'Estratègia Espanyola de Desenvolupament Sostenible (EEDS) (actualment en fase de consulta), ja que apostar per la cultura de la qualitat per ser més competitiu, també vol dir, apostar per un model de creixement sostenible.
- Apostar per la cultura de la qualitat també vol dir incentivar a totes aquelles empreses que aposten per promoure sistemes de qualitat (normes ISO), auditories ambientals, de seguretat en el treball i qualitat de l'ocupació entre d'altres.

4^a.- Per aquestes raons proposem que l'apartat h) de l'article 13 es modifiqui en aquest sentit:

h) Criteris de valoració de les sol·licituds atenent a raons de viabilitat i oportunitat econòmica, criteris de sostenibilitat³ i, rendibilitat econòmica i social.

³ D'acord amb els criteris que estableix l'EEDS (document de consulta, 2001) en el seu Cap. 4, pg. 191-232.

Observacions Particulars

1^a.- Donada la creixent segmentació del mercat de treball que genera col·lectius per sexe, edat o localització territorial (municipis, comarques o fets insulars) amb una especial problemàtica econòmica i social, prioritzar – d'acord amb la normativa europea - aquelles empreses que estiguin localitzades dins de mercats de treball amb una creixent problemàtica sociolaboral.

De la mateixa manera s'hauria de tenir cura en auspicar a les empreses amb activitat anual respecte a les d'activitat estacional i a les que generen ocupació estable, enfront a les que generen ocupació precària, en el contexte econòmic de la seva especialització productiva sectorial.

També s'haurien de prioritzar aquelles propostes d'inversió que presuposin acords de cooperació, accions comunes o objectius comuns entre PIMES.

2^a.- A l'article 14 caldria determinar la documentació que s'ha d'aportar per sol·licitar la subvenció, a nivell general del decret i que fos comú per totes les línies de subvenció.

A efectes de simplificar la tramitació administrativa de les ajudes, i desenvolupant l'aposta iniciada a les ordres de 2001, creiem que en el decret regulador s'hauria de contemplar la possibilitat de que aquelles empreses que ja han presentat anteriorment a la Direcció General competent còpies de diversa documentació (com ara és el cas dels **documents constitutius** de l'entitat sol·licitant, els **estatuts socials**, **l'acreditació de la representació**, ...), i la mateixa no ha sofert canvis, poguessin substituir la presentació de la mencionada documentació *per una **declaració del sol·licitant*** indicant que aquests documents ja han estat aportats prèviament a la Direcció General competent, indicant la data i el número d'expedient corresponent.

3^a.- A l'article 20 punt 3 proposem que la resolució de concessió o denegació de les subvencions es notifiquin individualment al sol·licitant, i que la comunicació mitjançant la publicació al Butlletí Oficial de les Illes Balears es fes només de forma excepcional si no s'ha pogut contactar individualment amb l'interessat.

4^a.- A l'article 22 s'introdueix la figura del "**silenci administratiu negatiu**" ja que s'especifica que "*1) Els terminis màxims per dictar i notificar la resolució expressa en els procediments de concessió de les subvencions regulades en aquest Decret és de sis mesos comptador des de la data en que la sol·licitud hagi entrat en el registre general de la Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria*", "*2) El venciment del termini màxim sense que es dicti i es notifiqui la resolució expressa, faculta la persona interessada, en tots els casos, perquè entengui la sol·licitud com desestimada*". Considerem que la figura del silenci administratiu negatiu introdueix un important element de **discrecionalitat** potencial i de **inseguretat jurídica** per als sol·licitants d'ajudes ja que el simple pas del termini de sis mesos sense haver pogut analitzar el projecte de sol·licitud d'ajuda (per motius de sobrecarrega de feina d'un departament, per un desajust operatiu,...) pot constituir-se en un factor més important, a l'hora de

valorar el projecte, que la qualitat del mateix en termes de inversions a realitzar, llocs de feina a crear, millora de la capacitat competitiva, innovació, imatge, ...D'una altra banda, tenint en compte el caràcter anual de les convocatòries i que moltes línies d'ajudes poden romandre obertes fins al mes de setembre o octubre, el termini de sis mesos per a resoldre els expedients (i per suposat, per a delimitar el silenci administratiu negatiu) ens sembla excessiu. Aleshores, proposem **eliminar aquesta figura de silenci administratiu negatiu** i establir **un compromís** per part de la Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria de **respondre, amb una resolució de concessió o denegació, a totes i cada una de les sol·licituds d'ajudes que rebin en un termini no superior als tres mesos.**

5ª.- Creiem també oportú reclamar que en el protocol de seguiment de les ajudes concedides (article 26) la Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria fes un seguiment *ex-post* dels beneficis econòmics, mediambientals i socials que s'han derivat de la concessió de les subvencions a fi de concretar un *manual de bones pràctiques* que es podrien adjuntar en la informació que la Direcció General d'Economia de la Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria ja dona en la publicació *Normativa en matèria d'Ajudes de la CAIB*.

6ª.- Quant al desplegament del decret previst en la disposició final primera del projecte que se'ns presenta, entenem que s'ha de fer atenent a un criteri de coordinació normativa i audiència. En primer lloc, veiem necessari que les ordres de desplegament del decret siguin presentades a la consulta de la Mesa de Diàleg Social, especialment a la Mesa Sectorial corresponent, prevista en el Pacte per a l'Ocupació vigent. Igualment, tenint en compte que les entitats locals poden ser sol·licitants dels ajuts –article 2 del projecte– veiem convenient que hi hagi –en el desplegament de la norma– coordinació institucional i que, per tant, les ordres han de contemplar l'existència dels Pactes Locals per a l'Ocupació i els ents locals i agents socials que els han signat tinguin veu per fer les observacions pertinents en la redacció d'aquestes disposicions reglamentàries.

Finalment s'ha detectat algunes incorreccions gramaticals que, amb tota seguretat, seran superades un cop sigui aportat el projecte de decret al corresponent Consell de Govern.

El president del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

Francesc Obrador Moratinos
Palma, 21 de desembre de 2001.

Dictamen núm. 04/2001 del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears sobre el projecte de Decret de regulació i desenvolupament del Pla autonòmic balear d'ajudes a la Promoció i Accés a l'Habitatge.

I.- Antecedents

1er.- El dia 20 de desembre de 2001, a través de la Secretaria General Tècnica de la Conselleria de Treball i Formació, es registrà en aquest Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de l'Il·lm. Sr. Joan Josep Manila Pou, secretari general tècnic de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports. La sol·licitud es fa en base a "l'esborrany de Decret de regulació i desenvolupament del pla autonòmic balear d'ajudes a la promoció i accés a l'habitatge", acompanyant-se un seguit de documents que conformen l'expedient de la norma.

2on.- Atès el que disposa la disposició addicional primera del Reglament d'organització i procediment d'aquest CES, aprovat per Decret 128/2001, de 9 de novembre (BOIB núm. 140 de 22-11-2001), el dia 21 de desembre de 2001, es reclama de la conselleria sol·licitant que el projecte normatiu i els documents que l'acompanyen s'aportin en aquest CES en suport informàtic.

3er.- Examinat "l'esborrany" de la norma, en les seves versions catalana i castellana, s'observen mancances quant a l'estructura i redacció que són comunicades a la sol·licitant per a què n'aporti una versió revisada. El dia 8 de gener de 2002, per correu electrònic es comunica en aquest òrgan la versió catalana de la norma un cop revisada i, a través de la Secretaria General de la Conselleria de Treball i Formació, el dia 10 de gener de 2002, s'aporta en paper "l'esborrany definitiu del Decret de regulació i desenvolupament (...), una vegada adaptat a euros i corregides algunes errades gramaticals, per a que sigui sotmès a informe del Consell Econòmic i Social."

4at.- Atès el contingut de la sol·licitud per la presidència d'aquest CES, s'adopten les següents providències:

- a) Considerar que l'esmentada sol·licitud es fa per tal que s'emeti dictamen en caràcter preceptiu en base en el que disposa la lletra a) de l'article 4 de l'esmentat Reglament d'organització i procediment, en tractar-se d'un projecte de decret que regula una matèria socioeconòmica, com és l'habitatge.
- b) Comunicar, el dia 8 de gener de 2002, a tots els membres del CES que havia tingut entrada la sol·licitud de dictamen, que en la sessió de la Comissió Permanent del dia 15 de gener es decidiria a quina comissió de treball s'encarregaria l'elaboració de la proposta de dictamen i que s'estudiaria la possibilitat que fos la pròpia Comissió Permanent qui, finalment, emetés el dictamen.
- c) Comunicar a totes les entitats no representades dins del CES, però relacionades amb la institució, l'entrada de la sol·licitud, donant un termini de 7 dies per a què poguessin fer les seves aportacions il·lustratives dels senyors consellers.

5è.- La Comissió Permanent en la seva sessió del propassat dia 15 de gener va decidir encomanar a la Comissió de Treball Permanent d'Economia,

Desenvolupament Regional i Medi Ambient l'elaboració de la proposta de dictamen i la Presidència del CES va fer les corresponents comunicacions al seu president per tal que s'enllestís aquesta tasca.

Igualment es va consultar a tots els membres del CES per a que donessin la seva conformitat a que la Comissió Permanent emetés el dictamen.

6è.- Reunida la Comissió Permanent en sessió extraordinària, el dia 8 de febrer de 2002, atès el contingut de la proposta feta per la Comissió de Treball Permanent d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient, ha decidit emetre el present dictamen.

II.- Observacions generals

Aquest CES vol destacar –com ho fa la pròpia norma– la importància de l'habitatge des d'una dimensió social i ambiental, i igualment no es pot oblidar la seva dimensió econòmica com activitat estratègica pel creixement econòmic i de l'ocupació a les illes Balears.

La cita que es fa al projecte normatiu de l'article 47 de la Constitució Espanyola, fonamenta la defensa d'una política d'habitatge que ha de tenir un marcat accent social.

En aquest sentit només recordar alguns trets específics de la dinàmica econòmica i social a les illes Balears que fan, si més no, encara més pertinent la consistència d'una política social que té com una de les seves prioritats la política d'habitatge. Concretament hem de recordar que les Balears presenten un dels creixements econòmics més elevats entre totes les regions espanyoles, i com a conseqüència d'això, la taxa de creixement anual de població i de població ocupada més altes de totes les CA; que aquest creixement demogràfic i ocupacional es deu, fonamentalment, al balanç migratori i que el creixement demogràfic –a diferència del creixement natural– té un efecte immediat en el mercat immobiliari, i molt en particular, en el volum de demanda residencial de perfil social ja que, per la pròpia estructura productiva de les illes Balears, aquest fort allau de creixement ocupacional és de gent jove, poc qualificada i amb salaris relativament més baixos que la mitjana estatal; que Balears és la Comunitat Autònoma que ha experimentat un creixement més elevat en els preus de l'habitatge i, que, finalment, les nostres illes es situen com una de les CA on es dedica un percentatge més elevat del salari brut per costejar la compra de l'habitatge.⁴

II.- Observacions particulars

Entrant en l'anàlisi del document normatiu, farem observacions de cada un dels aspectes que particularment desplega, seguint l'ordre del seu text que – excepció feta de la seva exposició de motius– reproduïm en fer el seu comentari:

⁴ Vegis *Llibre Blanc de l'habitatge de les Illes Balears*. Mimeo.

1.- Una primera qüestió ha de ser destacada abans d'entrar en l'anàlisi dels preceptes que conformen el projecte de norma sotmès a dictamen. Aquesta qüestió és de naturalesa formal i –segons el nostre criteri– d'una gran importància pràctica.

Atès l'article 2, núm. 1, lletra a), "Primer" de la Llei 10/2000, de 30 de novembre del CES (BOIB núm. 155 de 09-12-200), és competència d'aquest consell emetre dictamen preceptiu sobre els "projectes de decret". Hem d'entendre que per rebre la consideració de "projecte de decret", el mateix "projecte" ha d'haver superat tots els tràmits i controls prevists, específicament, en els articles 42 a 47 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears (BOIB núm. 35 de 22-03-2001). Entre els quals, implícitament es troba el de la seva correcció quant a redacció i estil normatiu.

Fem aquest primer comentari degut a que en alguns casos, la tasca d'anàlisi dels preceptes del projecte sotmès a dictamen –que no pot ésser un simple esborrany sense polir– s'ha constituït en una mena de correcció gramatical i d'estil de les normes que contenen. I tot i que considerem que aquesta tasca és fonamental perquè algunes errades en la descripció del supòsit de fet de la norma poden conduir a l'absurditat de la conseqüència jurídica prevista –què és on el redactor de la norma fa la *disposició*– entenem que aquesta labor hauria de ser secundària.

El projecte de decret que ha estat objecte d'anàlisi és el redactat en llengua catalana ja que és aquest el qual, segons el nostre criteri, conté la versió normativa genuïna, que serà aprovada pel consell de govern. En les observacions que fem respecte de la seva redacció tenim en compte un acord aprovat pel propi govern de les Illes Balears: *Acord del consell de govern de les Illes Balears, pel qual s'aproven les recomanacions sobre la redacció, en català, de disposicions generals i d'actes administratius*, (de 22 d'octubre de 2001, publicat en el BOIB núm. 136, de 13-11-2001).

Així doncs, en caràcter general, s'ha de recomanar que per facilitar l'anàlisi dels documents normatius que es trameten al CES, l'òrgan emissor ha de revisar prèviament la qualitat lingüística dels textos quant a la redacció, la correcció i la seva sistemàtica. Amb això evitarem que la labor de dictamen es centri en la recerca de la lògica de la norma o de la seva redacció més clara, permetent que el CES pugui aprofundir en els aspectes de més transcendència social i econòmica, ja que el Consell és la representació de la societat civil organitzada que mereix tot el respecte de les institucions administratives.

La perfecció i precisió tècnica són una mostra de l'excel·lència en el procés reglamentari i avalen una aplicació normativa clara en la tramitació administrativa posterior de tot allò que el legislador diu i, sobretot, *vol dir*.

2.- Entrant en l'anàlisi del text del projecte de decret podem fer les següents observacions:

- A l'exposició de motius:

Dos comentaris volem fer quant a l'exposició de motius. Ambdós de caràcter formal tot i que allunyats quant a la seva gènesi.

Primerament respecte de la seva redacció, que considerem excessivament retòrica i poc aclaridora del contingut cert de la norma que prologa. S'ha de recordar que, segons l'article 39 núm. 4 de l'esmentada Llei del Govern de les Illes Balears, els reglaments poden incloure un preàmbul, però, limitat a expressar la finalitat de la regulació i el marc normatiu que l'habilita. Així considerem que l'exposició de motius hauria de fer esment del ventall de mesures que el decret desplega, tractant de donar una explicació sintètica de la motivació de cada una d'elles, eludint les referències genèriques a problemes que no s'acaben de definir i sobre els quals no s'aclareix quines solucions aporta el projecte de decret. Veuríem com un encert que aquesta exposició de motius aclarís qüestions bàsiques que no palesa l'articulat, com per exemple, si –com pensem– les promocions s'han de fer en sol qualificat com urbà, o la determinació del grup social específic que serà beneficiat pel decret

Segonament, considerem que si el projecte de decret es sotmès a dictamen del Consell Econòmic i Social i després es tramès al Consell Consultiu, que és l'òrgan superior de consulta de la comunitat autònoma, perquè en faci un aclaridor assessorament de naturalesa jurídica, aquests tràmits han de ser expressats a l'exposició de motius.

- Al text articulat:

En general notem la manca de titulació de cada article del projecte de decret que, tot i que no és preceptiva, sí resulta molt recomanable per tal de fer una localització ràpida i segura de cada una de les qüestions regulades en la norma reglamentària. Aquesta bona pràctica es constitueix com una altra contribució a la claredat en una matèria normativa densa i difícil com és la de l'habitatge.

Examinat cada un dels articles fem les següents observacions:

Títol I

Disposicions Generals

Sobre l'article 1

És objecte d'aquest Decret establir i regular la concessió d'ajudes les ajudes que el Govern de les illes Balears estableix com a suport al dret constitucional d'accedir a un habitatge digne i adequat, dirigides específicament per a la promoció de rehabilitacions d'edificis d'habitatges, l'adquisició o el lloguer amb càrrec al pressupost de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Observen un error en la primera frase on es diu *...la concessió d'ajudes les ajudes...* que lleva tot el sentit a aquest article fonamental. Entenem que hauria de dir *...la concessió de les ajudes...* Igualment sembla més clara l'expressió *...dirigides específicament a la promoció...* en comptes de *...dirigides*

específicament per a la promoció..., ja que si els ajuts són *per a la promoció* ja queda especificat a què van adreçats.

D'altra banda entenem que el decret més que donar *suport* a un dret constitucional a qui dona el suport és als beneficiaris que poden percebre les subvencions. El que sí fa la norma és complir amb el contingut de l'article 47 de la CE i contribueix a fer efectiu el precepte constitucional. Amb caràcter d'aportació, suggerim la següent redacció de l'article 1:

Article 1

És objecte d'aquest decret establir i regular la concessió de les ajudes que el Govern de les Illes Balears disposa, amb càrrec al pressupost de la comunitat autònoma, com a contribució en favor del dret constitucional d'accedir a un habitatge digne i adequat. Aquestes ajudes s'adreçaran específicament a la promoció de rehabilitacions d'habitatges, la seva adquisició o lloguer.

Sobre l'article 2

L'àmbit d'aplicació del Decret és el territori de les illes Balears.

Cap comentari.

Sobre l'article 3

Correspon a la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transport a través de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge tramitar i resoldre els procediments per a la concessió de les ajudes que se regulen en aquest Decret.

Considerem que el que es resolen són les sol·licituds –atorgant o no la petició de l'ajut–, per això veiem més correcte:

*Correspon a la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transport a través de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge tramitar i resoldre els procediments **de sol·licituds** per a la concessió de les ajudes que se regulen en aquest Decret.*

Sobre l'article 4

Se consideren actuacions protegibles en matèria d'habitatge, per a les ajudes previstes en aquest Decret les següents:

- a) L'adquisició d'habitatges existents*
- b) La rehabilitació d'edificis d'habitatges per a la venda o lloguer*
- c) Ajudes per a promotors de HPO destinades a lloguer*
- d) Ajudes per a la implantació de mesures d'estalvi energètic .*

Quant al primer paràgraf introductor de la relació d'actuacions opinem que per claredat hauria d'incorporar que les actuacions protegibles en matèria d'habitatge ho són *...per a l'obtenció de les ajudes*.

Quant a la lletra a), l'expressió "*habitatges existents*" ens sembla manco clara que l'usada posteriorment "*habitatges ja existents*" en l'article 5 del propi decret que referma que l'habitatge en qüestió és un immoble de certa antiguitat, segons ens aclareix l'article 6 segon paràgraf del mateix projecte. Igualment entenem molt més aclaridor identificar el negoci jurídic que es subvenciona, substituint la paraula *adquisició*, què és molt genèrica, per la paraula *compra* que, segons podem comprovar amb la simple lectura dels articles del títol segon, és l'única modalitat d'adquisició subvencionada.

Respecte de la lletra c) i l'ús de l'expressió "HPO", entenem, tot seguint les recomanacions fetes per l'*Acord del consell de govern de les Illes Balears, pel qual s'aproven les recomanacions sobre la redacció, en català, de disposicions generals i d'actes administratius*, (de 22 d'octubre de 2001, publicat en el BOIB núm. 136, de 13-11-2001), especialment sobre l'ús de les abreviatures i concretament sobre les sigles la recomanació que diu *Se n'ha de fer un ús mesurat als efectes de garantir la transparència i claredat de la norma. (...) Únicament en el cas que hi hagi repeticions excessives o quan el nom complet sigui molt llarg se'n justifica la utilització.(...) En aquest cas, s'hi ha de transcriure el nom complet la primera vegada que s'hi utilitzi, i a continuació, entre parèntesis, s'hi ha d'indicar les sigles per les quals se substitueixi d'aleshores en endavant (punt 2.2)*. Valgui la recomanació per aquesta expressió "HPO" la qual suposem que resumeix "habitatge de protecció oficial".

Finalment observem que la relació d'actuacions que fa l'article no abraça totes les accions que el decret desplega, com passa en el cas de les ajudes regulades al títol VI "Ajudes als allotjaments específics". I contràriament veiem que pel que fa a la rehabilitació d'edificis, el decret únicament desplega –en el títol II– les "Ajudes a la rehabilitació d'edificis per a habitatges de lloguer" i res no diu quant a la *rehabilitació per a la venda*. Cosa semblant passa respecte de la lletra d) que no inclou les mesures d'estalvi *hidric*, que són contemplades en l'annex.

Sobre l'article 5

Els promotors d'actuacions de rehabilitació en edificis d'habitatges i els que adquireixin habitatges ja existents podran obtenir préstecs qualificats de les entitats de crèdit signants del conveni amb la comunitat autònoma de les Illes Balears, en les condicions que s'hi estableixin, quan les actuacions regulades en aquesta norma, hagin obtingut la qualificació provisional de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge.

Aquest precepte ubicat dins de les disposicions generals pot conduir a una certa confusió ja que pot semblar que el contingut dels ajuts suposa –en general– l'obtenció de crèdits blans. Després d'una lectura de tota la norma hom se n'adona que la línia de crèdits és únicament una mesura

complementària dels ajuts. D'altra banda s'introdueixen conceptes que no queden gaire clars per manca de referència: el conveni amb les entitats de crèdit i el concepte qualificació provisional. Respecte del primer, si aquest conveni ja està signat i aprovat pel consell de govern s'hauria de dir quan i, si està publicat, a quin butlletí oficial. Respecte del concepte qualificació provisional bastaria fer una referència a l'article 34 del propi decret, és a dir, al precepte que regula el procediment de qualificació provisional. Per això proposem aquesta redacció:

Article 5

*Els promotors d'actuacions de rehabilitació en edificis d'habitatges i els que adquireixin habitatges ja existents, a més dels ajuts regulats en aquest decret, podran obtenir préstecs qualificats de les entitats de crèdit signants del conveni amb la comunitat autònoma de les Illes **Balears (aprovat pel consell de govern de, publicat en el BOIB núm. ..., de.....)**, en les condicions que s'hi estableixin, quan les actuacions regulades en aquesta norma, hagin obtingut la qualificació provisional de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, en el termes regulats en l'article 34 d'aquest decret.*

Títol II

Ajudes a la compra d'habitatges ja existents

Incorporem la denominació del títol II amb les modificacions que considerem adients, segons el comentari que hem fet en l'article 4.

Sobre l'article 6

Als efectes d'aquest Decret se considera adquisició d'habitatge existent la compra a títol oneros, sempre que el seu preu per metre quadrat de superfície útil no excedeixi de 1081,82 Euros (180.000 pta.) i la superfície útil de l'habitatge de 90m².

Els habitatges han de tenir una antiguitat superior als 5 anys, comptats a partir de la inscripció de l'esmentat immoble en el registre de la propietat, o document fefaent que ho acrediti i disposar de la corresponent cèdula d'habitabilitat en vigor.

A banda de la modificació respecte als "habitatges existents" substituint el concepte per "habitatges ja existents", veiem que en el precepte es descobreix el que ja s'ha dit: l'única modalitat d'adquisició subvencionada és la compra venda. Tot i que aquests comentaris es fan per assolir un nivell de claredat més alt i no tenen una naturalesa exclusivament jurídica –de fer un control de legalitat que correspon al Consell Consultiu–, ens resulta confusa l'al·lusió que es fa al concepte "compra a títol oneros". Entenem que tot contracte de compra venda es caracteritza bàsicament per l'onerositat i la commutativitat, és a dir, implica càrregues i beneficis respectius per a cada part del contracte. Per això

ens sembla inútil, per redundant, la referència al *títol onerós*. Aquesta expressió tindria sentit si es subvencionessin –en general– tot tipus d'adquisicions a títol onerós. Però només es subvenciona la compra venda la qual, per pròpia naturalesa, és onerosa.

D'altra banda creiem que la referència a l'onerositat pot tenir la seva causa en l'article 9 del projecte i la necessària constitució d'hipoteca. Si fos així recomanem que es digui amb claredat. És a dir que es digui que la compra subvencionada es tota aquella que suposi hipoteca. Igualment s'ha d'introduir la referència que l'article 7 fa a la possibilitat prèvia de l'opció de compra.

Veiem també que el precepte, per acumulació de requisits, és confús. En línia a la nostra posició volem aportar una redacció alternativa:

Article 6

Als efectes d'aquest decret es considerarà compra d'habitatge ja existent, tota adquisició que suposi un contracte de compra venda –vagi precedida o no d'un contracte d'opció de compra– d'un habitatge mitjançant la constitució d'hipoteca sobre l'habitatge adquirit i sempre i quan l'immoble compleixi els següents requisits:

1.- El preu màxim per m² de l'habitatge objecte de compra no pot superar els 1081,82 Euros (180.000.- pta.).

2.- La superfície útil de l'habitatge que s'adquireix serà com a màxim de 90 m².

3.- L'habitatge ja existent ha de tenir una antiguitat superior als 5 anys. Aquest termini s'ha d'acreditar amb la inscripció de l'immoble en el registre de la propietat o amb un document fefaent que provi l'antiguitat.

4.- L'habitatge ha de disposar de la cèdula d'habitabilitat en vigor.

Finalment respecte d'aquest article 6 volem fer notar que determinats habitatges anteriors als anys 1986/87 poden no tenir cèdula d'habitabilitat.

Abans d'entrar en l'anàlisi dels articles 7 a 9, considerem que hem de proposar un canvi del seu ordre que donaria molta més claredat a la sistemàtica de la norma. Aquest canvi suposaria que l'article 9 passés a ser l'article 7 ja que és en l'article 9 on es diu quin és el benefici que rebran els sol·licitants, l'article 8 s'hauria de mantenir sense variació de posició ja que en aquest s'indica la prestació complementària a la subvenció que –de naturalesa financera– poden rebre els beneficiaris i el contingut de l'article 7 hauria de passar a ser l'article 9, ja que aquest article fa referència a una qüestió purament procedimental subordinada als altres preceptes.

A més volem comentar el següent:

Sobre l'article 7

El preu màxim d'adquisició d'habitatges existents per m2 de superfície útil no superarà els 1081,82 Euros (180.000 pessetes). Entre la celebració del contracte d'opció de compra o de compra venda de l'habitatge i la sol·licitud de qualificació no podran transcórrer més de tres mesos. El termini de validesa de la qualificació de l'habitatge ja existent per sol·licitar el préstec qualificat serà de sis mesos des del seu atorgament.

És suprimible tota la primera frase fins el punt següent, ja que és una iteració.

La resta és confusa perquè s'introdueixen conceptes que són novells i hi manquen referències que els donin significat: "contracte d'opció de compra", "sol·licitud de qualificació" i "préstec qualificat". El primer concepte si s'accepta la redacció proposada per a l'article 6 és superable. Els altres dos s'han de referir als preceptes del propi projecte que els regulen.

En tot cas entenem que sempre que es preceptuen terminis s'ha d'aclarir que son comptadors des de la data de l'acte que té transcendència pels efectes del còmput (data de celebració del contracte, data del seu atorgament...).

Sobre l'article 8

Els qui adquireixin hi hagin obtingut la qualificació d'habitatge ja existent podran obtenir préstecs qualificats de les entitats de crèdit signants del conveni amb la comunitat autònoma de les Illes Balears. El termini màxim d'amortització serà de 20 anys inclosos un màxim de 2 anys de carència d'amortització del principal.

Valguin aquí els comentaris que hem fet en l'anàlisi dels articles anteriors sobre les mancances quant a referència normativa dels conceptes usats i la necessària constitució d'hipoteca. Pot ser aquestes qüestions quedin superades si s'atén pel sol·licitant del dictamen el canvi d'ordre que s'ha proposat de l'articulat d'aquest títol II.

Sobre l'article 9

La Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, abonarà una subvenció d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries per quantia equivalent al 10% del preu d'adquisició de l'habitatge que figuri en l'escriptura de compra venda, als qui adquireixin un habitatge existent sempre que els seus ingressos familiars corresponents a l'exercici impositiu immediatament anterior al de la compra venda siguin inferiors a 21035,42 Euros (3.500.000 pta.) (ingressos nets). En qualsevol cas el límit màxim de subvenció és de 8414,17 Euros (1.400.000 pta.) per habitatge.

En cas que es tracti d'un primer accés a l'habitatge, que les edats de qui adquireixi estiguin compreses entre els 18 i els 35 anys, l'import de la subvenció equivaldrà a un 12% del preu de l'habitatge amb un límit màxim de subvenció de 9616,19 Euros (1.600.000 pta.)

Serà requisit imprescindible per procedir a l'abonament de la subvenció haver formalitzat amb anterioritat escriptura de constitució de préstec hipotecari per a l'adquisició de l'habitatge, com a mínim del 50% del preu que figuri en l'escriptura de compra venda.

La subvenció s'ha de destinar a disminuir el preu d'adquisició dels habitatges.

Entenem que aquest article és fonamental per entendre quina és la subvenció que dona la Conselleria d'Obres Públiques. Per això proposem una redacció més clara on es vegin bé els requisits i es separin els col·lectius afavorits:

Article 9

1.- La Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, abonarà una subvenció, d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries, d'una quantia equivalent al 10% del preu d'adquisició de l'habitatge que figuri en l'escriptura pública de compra venda, als sol·licitants que reuneixin els següents requisits:

- a) Que hagin adquirit un habitatge ja existent amb les característiques previstes en l'article anterior (aclarim que nosaltres considerem que aquest hauria de ser l'article 7).*
- b) Que els seus ingressos nets familiars corresponents a l'exercici impositiu immediatament anterior al de la compra venda siguin inferiors a 21035,42 Euros (3.500.000 pta.).*

2.- En qualsevol cas el límit màxim de subvenció és de 8414,17 Euros (1.400.000 pta.) per habitatge.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, en els casos que es tracti d'un primer accés a l'habitatge, i que els adquirents tinguin una edat compresa entre els 18 i els 35 anys, l'import de la subvenció equivaldrà a un 12% del preu de l'habitatge amb un límit màxim de subvenció de 9616,19 Euros (1.600.000 pta.)

3.- Serà requisit imprescindible per procedir a l'abonament de la subvenció haver formalitzat amb anterioritat escriptura pública de constitució de préstec hipotecari per a l'adquisició de l'habitatge, com a mínim del 50% del preu que figuri en l'escriptura pública de compra venda.

4.- En tot cas la subvenció s'ha de destinar a disminuir el preu d'adquisició dels habitatges

No obstant l'aportació d'aquesta redacció volem fer les següents observacions:

- Quant als límits màxims de subvenció fixats en 8414,17 Euros o 1.400.000.- pta, i 9.616,19 Euros o 1.600.000.- pta., i la seva concordància amb el percentatge de fixació de la quantia inicial de la dita subvenció en un 10% del preu de compra, s'ha de tenir en compte una paradoxa. Si el percentatge s'aplica en el cas de compra d'un habitatge de 90 m2 al preu de 1.081,82 Euros m2 –"compra tipus"–, el preu de l'habitatge és de 97.363,8

Euros i el seu 10% és de 9.736,38 Euros, resultant que el sostre màxim de subvenció és molt inferior al 10 %. Aquesta observació es fa degut a que la "compra tipus" està fixada en preus allunyats –per baixos– de la realitat immobiliària.

Un detall que creiem important remarcar quant a les xifres. Entenem que s'haurien d'arrodonir les expressades en euros, en comptes de les fixades en pessetes.

- Conseqüència del punt anterior, considerem que s'hauria de revisar la disposició de màxims, atesa la carestia de l'habitatge i les rendes baixes de les nostres Illes.
- Tampoc s'acaba d'entendre com es farà la reducció d'un preu d'habitatge prèviament escriturat. Sembla que s'hauria de reflectir de manera més clara l'operació.
- Igualment s'hauria de plantejar la consideració del condicionament del destí de la subvenció exclusivament a la reducció del preu.

Sobre l'article 10

Els habitatges existents finançats a l'empara d'aquesta norma no podran ser objecte de transmissió intervivos per cap títol en el termini de cinc anys des de la formalització del préstec, sense haver reintegrat les subvencions realitzades així com els interessos legals des del moment de la seva percepció.

Els habitatges acollits als distints règims de protecció o ajudes públiques se regiran per la seva normativa específica.

La limitació establerta en l'apartat anterior se farà constar expressament en l'escriptura de compra venda i s'haurà d'inscriure en el registre de la propietat.

Respecte d'aquest article volem proposar dos canvis:

Primerament quant al paràgraf inicial que entenem poc clar. De la seva lectura pot deduir-se que, en general, les subvencions s'han de retornar. Però ens sembla que l'article vol dir que el retorn de la subvenció és la retribució sancionadora a la infracció de la limitació de transmetre que pesa sobre aquest tipus d'immoble. Per això proposem la següent redacció: ***Els habitatges existents finançats a l'empara d'aquesta norma no podran ser objecte de transmissió intervivos per cap títol en el termini de cinc anys comptadors des de la data de formalització del préstec. La transmissió feta abans del transcurs d'aquest termini comportarà el reintegrament de la subvenció rebuda, així com els interessos legals des del moment de la seva percepció.***

Segonament considerem que els dos paràgrafs finals, perquè l'article tingui sentit, han de girar el seu ordre: el 2on ha de ser el 3er i viceversa.

Títol III

Ajudes a la rehabilitació d'edificis per a habitatges de lloguer

Sobre l'article 11

1. Als efectes del finançament regulat per aquest Decret, s'entendran per actuacions protegibles de rehabilitació aquelles que havent obtingut la qualificació provisional de rehabilitació de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge tinguin per objecte:

- a) Adequació estructural, considerant les obres que proporcionin a l'edifici condicions de seguretat constructiva, de forma que quedi garantida la seva estabilitat, resistència, fermesa i solidesa.*
- b) Adequació funcional, entenent-ne com la realització de les obres que proporcionin a l'edifici condicions idònies respecte a accessos, estanquitat en front de la pluja i humitat, aïllament tèrmic, xarxes generals d'aigua, gas, electricitat, telefonia, sanejament, serveis generals i seguretat davant accidents i sinistres.*
- c) La remodelació d'un edifici amb o sense habitatges que tingui per objecte modificar la superfície útil destinada a habitatges o modificar el seu nombre, sempre que el planejament ho autoritzi.*

2. Podran ser promotors les persones físiques o jurídiques, públiques i privades.

Per tal de donar-li més concreció el paràgraf introductori del núm. 1 hi incorporariem una especificació:

*Als efectes del finançament regulat per aquest Decret, s'entendran per actuacions protegibles de rehabilitació **d'edificis d'habitatges per a lloguer** aquelles que havent obtingut la qualificació provisional de rehabilitació de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge tinguin per objecte:*

Sobre l'article 12

Per obtenir la qualificació provisional de rehabilitació de les actuacions relacionades en l'article anterior, serà necessari que l'edifici compleixi els següents requisits:

- a) Antiguitat superior a 25 anys, excepte en el cas d'habitatges de promoció pública acollits al Reial Decret 3178/78, en aquest cas quedarà reduïda a 10 anys.*
- b) Que les actuacions excloguin la demolició de les façanes que l'edifici que donin a la via pública.*
- c) Que l'edifici, una vegada efectuades les actuacions, tingui una superfície útil mínima destinada a habitatges del 70% de la superfície útil total, excloses del còmput les plantes situades sota rasant i plantes baixes. La superfície útil màxima dels habitatges serà de 90 m².*

- d) *Les obres per a les quals se sol·liciten ajudes hauran d'estar sense començar en el moment de realitzar la visita inicial d'inspecció anterior al lliurament de la qualificació provisional.*
- e) *Podran ser objecte d'ajudes aquells edificis existents en els que, mitjançant un canvi d'ús, s'hi promoguin habitatges.*
- f) *S'admetrà l'ampliació fins a 90 m² útils sempre que les ordenances municipals ho permetin.*
- g) *El nombre mínim d'habitatges que ha de contenir l'edifici una vegada rehabilitat serà de dos i un màxim de vint.*

En aquest cas volem fer una aportació de redacció més sistemàtica, ja que considerem que s'estan mesclant dues circumstàncies que són, d'una banda, les condicions físiques de l'immoble i, d'altra banda, les circumstàncies o conseqüències de les obres de rehabilitació. Des d'aquest punt de vista considerem més clara la següent redacció:

Article 12

1.- Per obtenir la qualificació provisional de rehabilitació de les actuacions relacionades en l'article anterior, serà necessari que l'edifici compleixi els següents requisits:

- a) *Que tingui una antiguitat superior a 25 anys, excepte en el cas d'habitatges de promoció pública acollits al Reial Decret 3178/78, en aquest cas quedarà reduïda a 10 anys.*
- b) *Que les actuacions excloguin la demolició de les façanes que l'edifici que donin a la via pública.*
- c) *Que l'edifici, una vegada efectuades les actuacions, tingui una superfície útil mínima destinada a habitatges del 70% de la superfície útil total, excloses del còmput les plantes situades sota rasant i plantes baixes. La superfície útil màxima dels habitatges serà de 90 m².*
- d) *Que el nombre mínim d'habitatges que ha de contenir l'edifici una vegada rehabilitat serà de dos i un màxim de vint.*

2.- Les obres per a les quals se sol·liciten ajudes hauran d'estar sense començar en el moment de realitzar la visita inicial d'inspecció anterior al lliurament de la qualificació provisional.

Podran ser objecte d'ajudes aquells edificis existents en els que, mitjançant un canvi d'ús, s'hi promoguin habitatges.

S'admetrà l'ampliació fins a 90 m² útils sempre que les ordenances municipals ho permetin.

Sobre l'article 13

Els promotors d'actuacions de rehabilitació d'edificis d'habitatges que obtingui(n) la qualificació provisional de la Direcció General d'Arquitectura i

Habitatge podran obtenir préstecs qualificats de les entitats de crèdit signants del conveni amb la comunitat autònoma de les Illes Balears. El termini màxim d'amortització (dels préstecs) serà de 20 anys inclosos un màxim de 2 anys de carència d'amortització del principal.

A banda del que ja s'ha dit quant el conveni amb les entitats financeres hem interlineat amb negreta dues rectificacions aclaridores

Sobre l'article 14

Podran ser promotors de l'actuació les persones físiques o jurídiques, públiques i privades.

Cap comentari.

Sobre l'article 15

La Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports podrà concedir, amb càrrec als seus pressupostos i segons les seves disponibilitats pressupostàries, una subvenció als promotors que realitzin actuacions de rehabilitació en edificis d'habitatges, que complint els requisits establerts en aquest títol, es destinin una vegada rehabilitats al lloguer per un termini mínim de 5 anys.

La limitació temporal de transmissió dels habitatges rehabilitats durant el termini de cinc anys s'haurà d'inscriure en el registre de propietat. L'inici del termini se comptarà a partir de la data d'inscripció en el registre de la propietat.

En aquest article s'al·ludeix a una limitació temporal de transmissió que no està regulada. Per això entenem que s'hauria d'incorporar, com a paràgraf segon, amb la següent redacció:

“Els promotors beneficiaris de les subvencions no podran transmetre intervivos, per cap títol, en el termini de cinc anys, l'habitatge rehabilitat destinat a lloguer.”

Sobre l'article 16

L'import total de la subvenció d'edificis d'habitatges (destinats a lloguer) serà equivalent al 20% del cost de les obres (de rehabilitació) de cada habitatge amb un límit màxim de 4808,1 Euros (800.000 pta.). El pressupost mínim de les obres serà de 12020,24 Euros (2.000.000 pta.).

Fem la incorporació en el propi text de les rectificacions que considerem aclaridores.

Sobre l'article 17

Els habitatges resultants de la rehabilitació no podran excedir de 90 m2 de superfície útil i els llogaters hauran de pertànyer a unitats familiars amb ingressos inferiors a 21035,42 Euros (3.500.000 pta.).

El lloguer màxim dels habitatges no podrà superar el 5 % anual de preu màxim de compra per m2 establert per als habitatges existents.

Fem la incorporació d'un text alternatiu que incorpora les rectificacions que considerem aclaridores. Igualment entenem que, degut al paral·lelisme normatiu que existeix amb la compra d'habitatges ja existents –article 9 del projecte–, els ingressos que s'han de computar són ingressos nets.

Article 17

Els habitatges resultants de la rehabilitació no podran excedir de 90 m2 de superfície útil. Els llogaters que accedeixin als habitatges rehabilitats, ho facin individualment o com a unitat familiar hauran de tenir uns ingressos anuals nets inferiors a 21035,42 Euros (3.500.000 pta.).

El lloguer màxim dels habitatges no podrà superar el 5 % anual de preu màxim de compra per m2 establert per als habitatges ja existents, és a dir (i aquí s'ha d'expressar la xifra resultant en nombres absoluts).

A banda de l'aportació de redacció que hem feta volem obrir a la consideració de la Conselleria sol·licitant una qüestió que ens sembla prou important per a l'èxit de l'aplicació de la norma. Tot i que la norma té un clar component social la lectura de l'article 17 ens fa plantejar si la limitació de la renda de lloguer no pot desincentivar l'ús de la línia creditícia oberta. És a dir entenem que s'hauria de plantejar la recerca d'una quantia o percentatge que satisfaci d'una manera més realista els interessos en joc. D'una banda l'interès dels possibles promotors que veient atractiva la línia financera en facin ús d'ella i d'altra que els llogaters puguin assolir un nivell de renda millor que l'ofert pel mercat sense que això suposi que els promotors hagin d'esperar excessivament per recuperar la inversió.

Sobre l'article 18

Se procedirà a l'abonament de la subvenció una vegada finalitzada l'obra i aportats els corresponents contractes de lloguer, amb còpia del resguard o rebut de l'ingrés per la propietat de la fiança en el dipòsit de l'Institut Balear de l'Habitatge.

Cap comentari.

Títol IV

Ajudes al promotor per habitatges de protecció oficial destinats a lloguer

Sobre l'article 19

La comunitat autònoma de les Illes Balears concedirà una subvenció addicional del 5% als promotors dels habitatges de protecció oficial regulades en l'article 21.1 que regula del RD 1186/1998, de 12 de juny de (BOE núm. de.....).

Unes simples observacions que incorporem al text del precepte.

Títol V

Ajudes per a la implantació de mesures per a l'estalvi energètic i hidric.

Fem una sèrie d'observacions que incorporem al text dels preceptes.

Sobre l'article 20

*Els promotors d'habitatges de protecció oficial de règim públic, especial i general podran sol·licitar subvenció a fons perdut d'aquelles obres que en aplicació de l'acord del Consell de Govern de dia 18 de gener de 2001 (**publicat al BOIB núm. de**) millorin l'estalvi energètic dels habitatges.*

Sobre l'article 21

L'import de la subvenció serà el 100% del cost de l'actuació amb un límit màxim de 1803,04 Euros (300.000 pta.) per habitatge acollit al règim de protecció pública.

Cap comentari.

Sobre l'article 22

*La subvenció s'abonarà una vegada els habitatges hagin obtingut la corresponent qualificació definitiva, **atès el que disposen els articles 38 i següents d'aquest decret**.*

Títol VI

Ajudes als allotjaments específics

Sobre l'article 23

Als efectes d'aquest Decret es consideren allotjaments específics, aquelles promocions destinades a lloguer l'objecte del qual sigui albergar a grups socials específics, de conformitat amb el que estableix l'article 1.2 del Reial Decret 1186/98, que s'hauran de concentrar en la sol·licitud de qualificació provisional.

Per concordància (article 30 del projecte) i claredat de la norma considerem la següent redacció:

Article 23

Als efectes d'aquest decret es consideren allotjaments específics, aquelles promocions públiques d'habitatges destinades a lloguer, l'objecte del qual sigui albergar a grups socials específics, de conformitat amb el que estableix l'article 1.2 que reguladel Reial Decret 1186/98, de 12 de juny de.....

(BOE núm. de) que s'hauran de concretar en la sol·licitud de qualificació provisional.

Sobre l'article 24

La superfície útil màxima de les unitats habitacionals dels allotjaments, no podrà superar 50 m². A efectes de finançament qualificat només es computaran 40 m². També serà protegible la superfície útil corresponent als serveis comuns, amb un màxim del 20% de la superfície útil total de les unitats habitacionals de l'allotjament.

Totes les dependències hauran de complir el Decret 145/97, sobre condicions d'habitabilitat.

Igualment amb la intenció de servir el principi de claredat normativa, considerem la següent redacció:

Article 24

La superfície útil màxima de les unitats habitacionals dels allotjaments, no podrà superar 50 m².

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, a efectes de l'obtenció de finançament qualificat només es computaran 40 m².

Igualment per obtenir el finançament esmentat es considerarà protegible la superfície útil corresponent als serveis comuns dels edificis dels habitatges, amb un màxim del 20% de la superfície útil total de les unitats habitacionals de l'allotjament.

Totes les dependències hauran de complir el Decret 145/97 de (BOIB núm. de), sobre condicions d'habitabilitat.

Sobre l'article 25

Les persones ocupants de les unitats habitacionals definides en aquesta norma, hauran de pertànyer a unitats familiars amb ingressos compresos entre 3005,06 Euros (500.000 pta.) i 15025,3 Euros (2.500.000 pta.), o en el seu cas, els que es determinen en la qualificació provisional.

Per concordància (article 17 del projecte) i claredat de la norma considerem la següent redacció:

Article 25

Les persones ocupants de les unitats habitacionals definides en aquesta norma, hauran d'acreditat individualment o com a unitat familiar uns ingressos anuals nets compresos entre 3005,06 Euros (500.000 pta.) i 15025,3 Euros (2.500.000 pta.), o en el seu cas, els que es determinen en la qualificació provisional.

Quant a la fixació d'un mínim d'ingressos anuals considerem que la norma ho hauria d'explicar. Potser el lloc millor sigui l'exposició de motius.

Sobre l'article 26

La renda anual màxima que pot percebre el promotor dels lloguers, no superarà el 5% del preu màxim legal de venda establert per als habitatges de règim especial en el moment de la concessió de la qualificació provisional.

Cap comentari.

Sobre l'article 27

Les promocions que siguin objecte d'aquest títol, hauran de preveure la prestació de serveis col·lectius, que podran ser de recepció obligatòria o voluntària per l'arrendador.

Seran de recepció obligatòria aquells serveis que no siguin susceptibles d'utilització individualitzada, com ara el servei de consergeria, vigilància i neteja.

Seran de recepció voluntària els serveis susceptibles d'utilització individualitzada.

L'import que podrà percebre l'arrendador de l'arrendatari per aquests serveis no podrà excedir del seu cost real, incrementat en un màxim del 10% en concepte de despeses de gestió.

Cap comentari.

Sobre l'article 28

Les promocions d'habitatges de lloguer que es vulguin acollir a la regulació d'aquest Decret hauran de presentar, juntament amb la documentació prevista en la legislació de protecció oficial, una memòria de les característiques dels diferents serveis que es prestaran en la promoció.

Cap comentari.

Sobre l'article 29

La durada dels contractes de lloguer serà de dos anys, renovable sempre i quan es compleixin les condicions inicials que determinaren la formalització del contracte.

Quant en aquesta durada contractual s'ha de concordar amb les disposicions de l'actual Llei d'Arrendaments Urbans.

Sobre l'article 30

La Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, en funció de les seves disponibilitats pressupostàries, concedirà als promotors públics una subvenció equivalent al 10% del preu màxim de venda al que s'haguessin pogut vendre les unitats habitacionals.

Cap comentari.

Sobre l'article 31

El preu màxim de venda, als efectes del càlcul de la subvenció, no superarà l'establert per als habitatges de règim especial en vigor en el moment de la concessió de la qualificació provisional.

Cap comentari.

Títol VII

Tramitació d'expedients

Sobre l'article 32

*Les sol·licituds de reconeixement a les ajudes regulades en aquest Decret se formularan pels interessats utilitzant els models que a l'efecte s'estableixin per la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, i es **presentaran** davant la mateixa, o per qualsevol dels mitjans prevists i regulats en la Llei 30/92, de 26 de novembre de Règim de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/99, de 13 de gener (BOE núm. i núm. de), acompanyats de la documentació detallada en els annexos d'aquest Decret.*

Fem unes observacions en el propi text de l'article.

Sobre l'article 33

*Si la sol·licitud no reuneix els requisits o no va acompanyada de la documentació **que determina l'article** anterior, se requerirà a l'interessat per què, en un termini de deu dies, esmeni la falta o adjunti els documents preceptius, amb indicació que, si així no ho fes, la seva petició se tindrà per desistida i s'arxivarà l'expedient prèvia resolució a l'efecte.*

Fem unes observacions en el propi text de l'article

Sobre l'article 34

*La **cèdula de** qualificació provisional és el document **en el qual es reconeixen** els beneficis que inicialment corresponguin a cada actuació, segons el que s'estableix en aquest Decret.*

La cèdula de qualificació d'actuació de rehabilitació d'edificis haurà de contenir al manco la normativa a que s'acull l'actuació, número d'habitatges afectats i

pressupost protegible, termini d'execució de les obres i ajudes que corresponguin al promotor.

L'obtenció de la qualificació provisional de rehabilitació d'edificis no eximeix al particular de l'obtenció dels permisos i llicències que siguin pertinents segons la legislació vigent.

*En el termini màxim de dos mesos, el director general d'Arquitectura i Habitatge, atorgarà o denegarà la qualificació provisional, essent d'aplicació per al no regulat específicament la **citada** Llei 30/92 de 26 de novembre.*

*Donada la incidència pressupostària en cap cas se podrà entendre atorgada la qualificació provisional per silenci administratiu, tindrà efectes desestimatoris la falta de notificació de la resolució en el termini de dos mesos a comptar des de què estigui completa la documentació, segons disposa l'article 18.1 de la Llei 16/2000, de 27 de desembre, de mesures tributàries administratives i de funció pública (**BOIB núm. de**).*

Contra la resolució del director general d'Arquitectura i Habitatge se podrà interposar recurs d'alçada davant l'Honorable Sr. conseller d'Obres Públiques, Habitatge i Transports.

Fem unes observacions en el propi text de l'article.

Sobre l'article 35

*El termini màxim de realització de les obres és de vint-i-quatre mesos **comptadors** a partir d'obtenir la qualificació provisional de rehabilitació.*

No obstant, prèvia justificació raonada, el director general d'Arquitectura i Habitatge podrà autoritzar una ampliació del termini.

El promotor que no hagi acabat les obres en els terminis fixats en la cèdula de qualificació provisional, quedarà decaigut dels seu drets i s'arxivarà l'expedient mitjançant resolució del director general d'Arquitectura i Habitatge.

Fem unes observacions en el propi text de l'article.

A banda del que hem rectificat al propi text volem observar que, segons la LDU, respecte del paràgraf segon de la redacció que aportem, la concessió d'una primera prorroga té un caràcter preceptiu i ha de ser automàtica, gratuïta i per la meitat del temps de la llicència d'edificació. La segona prorroga sí que ja serà potestativa.

Sobre l'article 36

*Durant la realització de les obres de rehabilitació d'edificis, el promotor de l'actuació haurà de col·locar en lloc visible de l'obra un cartell **indicador de l'actuació** segons model a aprovar mitjançant resolució del director general d'Arquitectura i Habitatge.*

Fem unes observacions en el propi text de l'article.

Sobre l'article 37

La Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, podrà inspeccionar, en qualsevol moment, les obres objecte de la subvenció, amb la finalitat de comprovar la seva adequació al projecte i a les condicions establertes per al reconeixement de la seva subvenció.

Cap comentari.

Sobre l'article 38

Acabades les obres objecte de qualificació provisional de rehabilitació, el promotor ho comunicarà a la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, per a la pràctica de l'oportuna inspecció i l'atorgament en el seu cas, de la qualificació definitiva, prèvia presentació del corresponent certificat municipal d'acabament de les obres en el cas de ser necessari obtenir la llicència d'obra major.

La inspecció a la qual fa referència el paràgraf anterior té per objecte comprovar que l'obra realitzada s'ajusta a les condicions del projecte o pressupost que serviren de base a la qualificació provisional, amb les modificacions autoritzades en el seu cas, mitjançant resolució del director general d'Arquitectura i Habitatge.

Fem una observació en el propi text de l'article.

Sobre l'article 39

A la sol·licitud de qualificació definitiva s'hi ha d'adjuntar la llicència municipal d'obres, i el certificat final signat pel tècnic o tècnics directors en cas que s'hagi redactat projecte tècnic.

Si la sol·licitud no reuneix els requisits o no va acompanyada de la documentació establerta en l'apartat anterior d'aquest article, serà d'aplicació el que disposa l'article 33 d'aquest Decret.

*En el termini màxim de dos mesos el director general d'Arquitectura i Habitatge concedirà o denegarà la qualificació definitiva. En cap cas s'entendrà atorgada la qualificació definitiva per silenci administratiu, **el qual** tindrà efectes desestimatoris, segons disposa l'article 18.1 de l'esmentada Llei 16/2000, de 27 de desembre, de mesures tributàries administratives i de funció pública.*

Contra la resolució del director general d'Arquitectura i Habitatge cabrà interposar recurs d'alçada davant el conseller d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, en la forma i termes previstos en l'esmentada Llei 30/92 de 26 de novembre, modificada per la Llei 4/99, de 13 de gener, de règim jurídic de les

Administracions públiques i procediment administratiu comú. La resolució expressa o tàcita esgotarà la via administrativa.

Fem unes observacions en el propi text de l'article.

A banda d'aquestes observacions al text veiem que no es fa esment, en el paràgraf primer, entre la documentació que s'ha de presentar, a l'assegurança decennal.

Sobre l'article 40

L'abonament de les subvencions s'efectuarà una vegada obtinguda la qualificació definitiva, quedant condicionat a les disponibilitats pressupostàries de l'exercici en què acabin les obres. Serà requisit indispensable per al cobrament de la subvenció acreditar l'anotació preventiva en el registre de la propietat corresponent de la limitació establerta en l'article 10 i 15 d'aquest decret.

Fem unes observacions en el propi text de l'article.

Igualment a banda de les observacions assenyalades en el propi text, volem indicar que s'hauria de cercar una redacció més encertada quant al condicionament de la disponibilitat pressupostària i la resolució de les sol·licituds que, havent entrat en els terminis prevists, no puguin ésser ateses per manca o esgotament de la disposició pressupostària de l'exercici corrent. L'actual redacció crea una incertesa entre els possibles sol·licitants.

Sobre l'article 41

L'habitatge pel qual s'hagi obtingut ajuda a càrrec del Govern de les Illes Balears, no podrà ser objecte d'una nova ajuda per a la mateixa actuació fins passats cinc anys des de la concessió de la qualificació definitiva excepte en casos excepcionals com, incendi, esfondrament o altre tipus de catàstrofe.

Cap comentari.

Sobre l'article 42

*Quan el promotor incompleixi algun dels requisits necessaris per obtenir la qualificació definitiva de rehabilitació, la resolució que denegui el seu atorgament acordarà el reintegrament de l'import de les subvencions percebudes de les administracions (**percebuda de l'administració de la comunitat autònoma**), amb els interessos legals des del moment de la seva percepció, així com la impossibilitat del promotor de sol·licitar nova qualificació per realitzar obra de rehabilitació en el mateix immoble durant cinc anys.*

Així mateix quan l'expedient s'arxivi, per no haver aportat el promotor els documents, o subsanat els defectes en els terminis concedits, no podrà sol·licitar la qualificació provisional de rehabilitació durant cinc anys a partir de

la resolució d'arxiu d'actuacions (entenem que aquesta limitació pesa damunt del mateix immoble i que no té caràcter general).

Fem unes observacions en el propi text de l'article.

Sobre l'article 43

Quan es comprovi que les ajudes atorgades hagin estat destinades pel beneficiari a una finalitat diferent de la prevista o se verifiqui l'incompliment de les condicions establertes en aquest Decret, la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, acordarà la revocació total de la subvenció, amb el reintegrament de les quantitats percebudes més els seus interessos legals des de la seva percepció.

Cap comentari.

Sobre la Disposició adicional primera

Les ajudes establertes en aquest Decret s'atorgaran en funció dels límits que imposin les disponibilitats pressupostàries i tindran el caràcter de compatible amb les establertes en la normativa reguladora del Pla estatal d'habitatge.

Quant en aquesta disposició entenem que hauria d'aclarir la possible compatibilitat dels ajuts amb aquells concedits per altres administracions públiques, com és ara, l'administració local (ajuntaments).

Sobre la disposició adicional segona

Les ajudes establertes en el títol tercer d'aquest Decret seran incompatibles amb les regulades en el Decret autonòmic 76/2000, de 5 de maig, d'ajudes a la rehabilitació d'habitatges i declaració d'àrees de rehabilitació integrada en les Illes Balears (BOIB núm. de).

Fem una observació en el propi text de la disposició.

Sobre la disposició final primera

Se faculta al conseller d'Obres Públiques, Habitatge i Transports perquè dicti quantes disposicions siguin necessàries per a l'execució i desenvolupament (desplegament) d'aquest Decret.

Fem una observació en el propi text de la disposició.

Disposició final segona

Aquest Decret entrarà en vigor a partir del dia següent de la seva publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB).

Fem una observació en el propi text de la disposició.

Informe d'activitats del CES. Any 2001

Per acabar entenem que totes les xifres quan s'expressen en número i en la moneda euro han d'incloure el punt que assenyala els milers, tal com es fa respecte dels milers i milions amb les pessetes.

IV.- Conclusions

Al llarg del dictamen s'han anat donant les opinions que de manera consensuada aquest Consell emet, respecte del contingut del projecte de Decret de regulació i desenvolupament del Pla autonòmic balear d'ajudes a la promoció i accés a l'habitatge i a elles en remetem.

Palma, 8 de febrer de 2002.

Vist i Plau El president

El secretari general

Francesc Obrador Moratinos

Pere Aguiló Crespí

